

Xəbər
Bakıda
şirkət rəhbəri
piyadanı
öldürdü
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 27 mart 2017-ci il Bazar ertəsi № 61 (6675) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Manat Novruzdan çıxdı, bəs sonra...

Bayram günlərində dollar problemi yaşanmadı; ekspertdən bədbin proqnoz: "Novruzdan sonra milli valyutanın dəyərindən düşməsi müşahidə ediləcək"

yazısı səh.6-da

Azərbaycan millisinin ikincilik savaşı - "DÇ-2018"ə düşə biləcəyikmi?

yazısı səh.3-da

Düşmən ölkədəki seçkilərin üzə çıxardığı sərt Qarabağ gerçəyi

yazısı səh.11-də

Avropa Birliyi-Türkiyə münasibətləri qırılma həddində

yazısı səh.9-da

Xəzərdə itkin düşən azərbaycanlı neftçilərin acı statistikası

yazısı səh.3-da

Rusiya və Ukrayna arasında "Eurovision" qalmaqlı - Azərbaycan kimin tərəfindədir?

yazısı səh.14-də

Yay vaxtının ləğvinin ildönümündə ölkədə saat çaşqınlığı yaşandı

yazısı səh.6-da

Novruz bayramının qanlı statistikası - 11 ölü...

yazısı səh.3-da

Avropa üzərində yeni terror kabusu - təhlükəsizlik ekspertindən İŞİD proqnozu

yazısı səh.12-də

Bulvarda pulsuz internet var, sakinlərin işə xəbəri yox - əməkdaşımızın qeydləri

yazısı səh.13-də

2 aprelin iki gözləntisi: "4 günlük savaş"a 5 gün qalmış...

ERMƏNİSTAN KRİTİK HƏFTƏYƏ GİRDİ - İŞGALÇI HƏRBİ SEÇİR?

Bir il sonrakı müharibə riskləri nə vəd edir? Düşmən ölkədə "hərb partiyası" seçkilərdə yenə qalib olsa, sülh daha əlçatmaz olacaq; Kremlin Qarabağ klanına stavka etməsinin tək səbəbi; **ekspert:** "Sərkisyan əlindən gələni edəcək ki..."

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.8-də

Eldar Mahmudovun "brilyant oğulları"nın gizlinləri - cinayət dosyesi

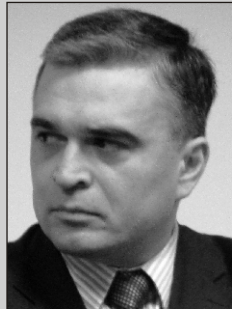
Əsasən keçmiş "OBXSS" işçilərindən ibarət MTN-çilər ölkəyə bahalı daş-qaş gətirənləri tələyə salmaq üçün agentura şəbəkəsindən və xüsusi dinləmə qurğularından istifadə ediblər...

yazısı səh.5-də

Tofiq Zulfüqarov:
"Xarici İşlər Nazirliyi sanki yoxdur"

yazısı səh.7-də

Ailəsi ilə görüşən İlqar Məmmədovdan xəbər var

yazısı səh.4-də

Elçin Mirzəbəyli:
"İkinci Lapşinin tutuqlanması mümkündür, əgər..."

yazısı səh.9-də

27 mart 2017

Ermənilər Azərbaycan kətəsini də "özünüküləşdirdilər"

Ermənilər Azərbaycana məxsus maddi-mədəniyyət abidələrini "özüləşdirmək" də davam edirlər. Vaxtaşırı "Sarı gəlin", "lavaş", "dolma", "təndir" davası eləyən ermənilər bu dəfə də Azərbaycan kətəsini öz milli nemətləri kimi təqdim etməyə çalışıblar.

Musavat.com erməni mediasına istinadən xəbər verir ki, Gürcüstanın Batum şəhərində keçirilən festival "erməni kətəsi" nə həsr olunub. Xəstə təfəkkürlü təşkilatçılar "kətə"ni "qata" kimi təqdim etməklə də "gü" vurublar. Bildirilir ki, Ermənistan nümayəndələrinin təşkil etdiyi festivalda onlarla şəhər sakini və qonaq bu nemətdən dadıblar. Hətta yekunda festivalın qalibləri də elan olunub. Diana Mxitarjan və Anjela Antonyan qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılıb.

Azərbaycanın müvafiq qurumlarının bu məsələyə reaksiyası necə olacaq, bunu qarşıdakı iş günlərində biləcəyik.

□ VUQAR

Rusiya qaynayır: ölkəni mitinqlər bürüyüb

Rusiyanın şərqində korrupsiyaya qarşı müxalifətin böyük mitinqləri başlayıb. Axar.az xəbər verir ki, Novosibirskdə keçirilən icazəli mitinqdə iştirak edənlərin sayı 2000 nəfəri keçib. Etirazçıların qarşısında qeydiyyatdan keçməmiş İnkışaf Partiyasının rəsmi nümayəndəsi Andrey Qladçenko və blogger Aleksey Navalni çıxış edib.

Vladivostokda isə keçirilən aksiya icazəsiz olduğuna görə 20 nəfər həbs edilib. Onlar üç saat sonra azadlığa buraxılıblar. Çitəda aksiya İnqilab meydanında baş tutub. Aksiya iştirakçılarına qarşı kazaklar meydana gəliblər. Onlar Aleksey Navalninin əleyhinə plakatlar qaldırıblar. Aksiyalar həmçinin Irkutsk, Tomsk, Krasnoyarsk, Xabarovsk, Çelyabinsk, Yekaterinburq şəhərlərində də baş tutub.

Korrupsiyaya qarşı keçirilən mitinqlərdə rus blogger Aleksey Navalni də həbs edilib. Navalni Tver vilayətində tutulub. Mitinqlər Moskva şəhərində də baş tutub.

8 yaşlı uşaqdan Medvedyevə: "Milyardlar haradadır?"

Rusiya 8 yaşlı uşaq Svyatoqor Buyanin Rusiya baş naziri Dmitri Medvedyevə videomüraciət ünvanlayıb. Axar.az xəbər verir ki, müraciətdə ikinci sinif şagirdi Baş nazirdən həqiqətən milyardlarla rubl sərvətə sahib olub-olmadığını soruşub:

"Mənim adım Svyatoqor. 8 yaşım var və Buryatiyada yaşayıram. Biz atəmlə bir müddət əvvəl sizin haqqınızda olan "O, sizin üçün Dimon deyil" filminə baxdıq. Orada deyilirdi ki, sizin saraylarınız, yaxtalarınız var və bütün bunların dəyəri 70 milyard rubldur. Atam dedi ki, bu, çox böyük məbləğdir və onunla bir il ərzində bütün Buryatiyanı doyuzdurmaq olar. Mən soruşmaq istəyirəm, bunların hamısı doğrudurmu?"

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- **İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:**
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
- Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan "Yeni Məsəvat" - 0.60 AZN
- və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.
- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
- Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir: Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22
- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Avropada Qarabağ atına abidə qoyuldu

Martın 25-də Belçikanın Ham şəhərində Qarabağ atı abidəsinin açılışı keçirilib. Azərbaycanın Belçika Krallığı və Lüksemburq Böyük Hersoqluğundakı səfirliyi/Avropa İttifaqı yanında Nümayəndəliyindən Axar.az-a verilən məlumata görə, Azərbaycan Atçılıq Federasiyasının dəstəyi ilə ərsəyə gətirilmiş abidə Azərbaycan-Belçika Dostluq Cəmiyyəti tərəfindən Ham bələdiyyəsinə hədiyyə edilmiş və şəhərin mərkəzi meydanında ucaldılıb.

Açılış tədbirində çıxış edən Ham şəhərinin meri Dirk De Vis ötən əsrin əvvəllərində müsəlman Şərqişində ilk demokratik respublika qurmuş Azərbaycanın bu gün Belçika ilə sıx əməkdaşlıq əlaqələrinə malik olduğunu qeyd edib. Eyni zamanda öz müstəsna keyfiyyətlərinə görə bütün dünyada məşhur olan Qarabağ atı ilə bağlı bu abidənin Ham şəhərində qoyulmasının iki xalq arasındakı dostluğun rəmzi olduğunu bildirib.

Belçika-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin sədri Ayxan Dəmirçi Belçikada Azərbaycan icmasının hər zaman iki ölkəni və xalqı daha da yaxınlaşdırmaq üçün səylər göstərdiyini, bu abidənin ucaldılmasının bu yönündə xüsusilə əlamətdar hadisə olduğunu diqqətə çatdırıb.

Azərbaycanın Belçikadakı səfiri Fuad İsgəndərov Azərbaycanın Ham şəhəri ilə qurdu-

ğu uğurlu əməkdaşlığın mədəniyyət və dinlərarası dialoqun ən gözəl nümunəsi olduğunu qeyd edib. F. İsgəndərov bunun təlatümlərlə zəngin bugünkü dünyada izlənilməsi vacib olan müsbət təcrübə kimi çıxış edə biləcəyini söyləyib.

Açılış tədbiri çərçivəsində Azərbaycanla bağlı film nümayiş etdirilmiş, eləcə də Ham şəhəri sakinləri üçün Novruz şənliyi də təşkil edilmiş.

Havalər istiləşir

Bu gün Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişən buludlu olacağı, ararib tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən verilən məlumata görə, bəzi yerlərdə zəif duman olacaq. Mülayim cənub-qərb küləyi axşam şimal-qərb küləyi ilə əvəz olunacaq.

Havanın temperaturunun gecə 5-8° isti, gündüz 11-16°, bəzi yerlərdə 18° isti, Bakıda gecə 6-8° isti, gündüz 14-16° isti olacağı gözlənilir. Atmosfer təzyiqi 756 mm civə sütunu, nisbi rütubət gecə 75-85%, gündüz 60-65% təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarına gəlincə, martın 27-də hava şəraiti əsasən yağmursuz olacaq. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacağı, lakin axşama doğru bəzi dağlıq rayonlarda ararib yağış yağacağı gözlənilir. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə ararib güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 2-7° isti, gündüz 14-18°, bəzi yerlərdə 21° isti, dağlarda gecə 1° şaxtadan 4°-dək isti, gündüz 6-11° isti olacağı gözlənilir.

Ermənilərin Azərbaycana qarşı təxribatına gürcü jurnalist də qoşuldu

Ermənistan mediasının Azərbaycana qarşı təxribat, dezinformasiya savaşına bəzi gürcü jurnalistlər də qoşulub. Axar.az xəbər verir ki, bu sözləri politoloq Elxan Şahinoğlu qeyd edib. O bildirib ki, Diana Museliani isimli gürcü jurnalisti accent.com.ge saytında ötən il Azərbaycanın şimal rayonlarından hazırladığı reportajda gürcülərin Azərbaycanda sıxışdırıldığını iddia edib.

"Məsələn, yazıb ki, guya vaxtilə Qax rayonunda 40 min gürcü yaşayırmış, indi onların sayı 5 minə enib. Və özü də məqalədə Qaxı "tarixi gürcü rayonu" kimi qələmə alıb. Guya Qaxdakı gürcülər o qədər dözülməz şəraitdə yaşayırlar ki, doğma evlərini tərk edirlər. Görün gürcü müəllif məqaləsində nə yazır: "Azərbaycandakı gürcü ailələrin hüquqları pozulur. Həyat səviyyəsi həddindən artıq aşağıdır, torpaqları əllərindən alınır, deyirlər ki, köçün Gürcüstan" - Şahinoğlu bildirib.

E. Şahinoğlu bütün bunların böhtan olduğunu diqqətə çatdırıb: "Dəfələrlə Qaxda olmuşam, gürcülərlə də söhbət etmişəm, sıxışdırılmaları haqqında bir kəlmə belə eşitməmişəm. Bəli, başqa rayonlarda olduğu kimi, Qaxda da işsizlik var, həyat şərtləri yüksək deyil, torpağı əkib-becərmək asan deyil, ancaq bu vəziyyət həmin bölgədə yaşayan bütün millətlər üçün eynidir. Bilmirəm, təxribat xarakterli həmin məqaləni Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirliyi oxuyub ya yox, ancaq bu cür məqalələr cavabsız qaldıqca, ermənilər daha çox gürcü jurnalisti Azərbaycan əleyhinə oyunun içinə salacaqlar. Onu da qeyd edim ki, Azərbaycana qarşı təxribat xarakterli bu yazını mənə Qərb diplomatlarından biri göndərmiş. Demək, "Qaxda gürcülərin haqları pozulur" yazısını oxuyanların sayı az deyil".

Türkiyə ordusu xüsusi əməliyyat keçirdi: 19 PKK-çı öldürüldü

Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələri cənub-şərq əyaləti Hakkari'də hərbi obyektlərə hücumlar planlaşdıraraq 19 PKK terrorçusunu zərərsizləşdirib. Trend Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargahına istinadən bildirir ki, əməliyyatı dünən havadan verilən dəstək ilə Yüksekova rayonunda təhlükəsizlik qüvvələri tərəfindən keçirilib. Terrorçuların 2 zenit-raket kompleksi ələ keçirilib.

Bundan əlavə, Türkiyə HHQ-i İraqın şimalında Metina, Zap, Avaşın-Basyan, Qandil və Hakurk rayonlarına hava zərbələri endiriblər. Hava zərbələri nəticəsində terrorçuların 16 obyektini məhv edilib və 8 terrorçu zərərsizləşdirilib.

Qeyd edək ki, PPK terror qruplaşması Türkiyənin dövlət qurumlarına və vətəndaşlarına silahlı hücumlar edir. 2015-ci ilin iyul ayından PPK-nın hücumları nəticəsində 500 dinc sakin və 800 təhlükəsizlik qurumlarının əməkdaşları öldürülüb. Təhlükəsizlik qüvvələrinin keçirdikləri əməliyyatlar zamanı 10 min PKK terrorçusu öldürülüb və ya həbs edilib.

Dünyanın ən sürətli polis avtomobili seçildi

A İmaniyann Volkswagen məxsus Bugatti Automobiles S.A.S. (Fransa) şirkətinin istehsalı olan Bugatti Veyron hazırda dünyanın ən sürətli polis avtomobilidir. Milli.az xəbər verir ki, bu avtomobil Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Dubay şəhərinin polis xidmətinin istifadəsindədir.

Dubay polisinin Bugatti Veyron avtomobili 407 km/saat sürətə malikdir. Dubayda polisinin ikinci ən sürətli avtomobili isə Lamborghini Gallardo LP560-4-dür. Ümumiyyətlə, Dubay polisi 14 xüsusi sürətli avtomobilə malikdir ki, onların arasında eksklüziv seriyalı Aston Martin One-77, Lamborghini Aventador və Ferrari FF də var. BƏƏ-nin hakimiyyət dairələri Dubay polisinin imcını yüksəltmək üçün 2013-cü ildə bu avtomobilləri asayış keşikçilərinə verib.

Ötən ilin dekabrında Xəzər dənizində baş verən qəzada itkin düşən daha bir neftçinin meyiti bayram günlərində tapıldı. 8 uşaq atası Güloğlan Zülfüqarovun cəsədinin aylar sonra tapılması digər itkin neftçilərin meyitlərinin tapılacağına olan ümidləri artırıb.

Hazırda hər kəsə ən çox sual doğuran son üç ildə Xəzərdə baş verən qəzalarda cəsədləri bu günə qədər tapılmayan itkin neftçilərin sayıdır. Neftçilərin Hüquqlarının Müdafiəsi Komitəsinin rəhbəri Mirvari Qəhrəmanlı "Yeni Müsavat"a açıqlamasında ümumi statistikani açıqladı: "Hazırda itkin düşən neftçilərdən neçəsinin meyiti tapılmayıb. Hamısı ümumi şəkildə, yeni Günəşli yatağında baş verən faciədə itkin düşənlərdən başlayaraq, ondan sonra baş verən hadisələrdə itkin düşənlərin statistikasi belədir:

23 oktyabr, 2014-cü il. Bakıdan 40 kilometr cənubda yerləşən Nəriman Nərimanov adına Neft-Qaz Çıxarma İdarəsinin sahəsində 441 nömrəli platformanın uçması baş verib. Həmin vaxt SOCAR-ın məlumatına görə, platformada olan 41 neftçidən 37-si evakuasiya olunub. İtkin düşən 4 neftçidən üçünün cəsədi platformadan iki kilometr aralıda aşkar olunub. 1 nəfər tapılmayıb. Həmin vaxt ərazidə 30 nəfər işçi olub.

2014-cü il noyabrın 7-də "Azneft" İstehsalat Birliyinin strukturuna daxil olan Nəriman Nərimanov adına Neft-Qaz Çıxarma İdarəsində 2-ci mədən ərazisində 310 və 312-ci meydanaçalar arasında 60 metr uzunluğunda estakadanın uçması nəticəsində 5 nəfər işçi dənizə düşüb. Dənizə düşən işçilərdən 3-ü xilas olunub, 2-i həlak olub.

2015-ci ilin 4 dekabrında Azneft İstehsalat Birliyinin tərkibinə daxil Neft Daşları Neft və Qazçıxarma İdarəsinin 501-ci meydanaçasında qasırğa nəticə-

Xəzərdə itkin düşən azərbaycanlı neftçilərin ağı statistikası

Mirvari Qəhrəmanlı: "Ümid yenə təsadüflərdir..."

sində içərisində işçilər olan iş otağı estakadadan ayrılaraq dənizə düşüb. Nəticədə 3 nəfər suya düşüb. Cəsədləri hələ də tapılmayıb.

2015-ci il dekabrın 4-də Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (ARDNŞ) "Günəşli" yatağının 10 sayılı stasionar dərindən dəniz özlülündə şiddətli yanğın baş verdi. Ağır hava şəraiti və güclü qasırğa qəza yerində olan 11 nəfər işçinin həyatına son qoydu, 19 nəfər neftçi itkin düşüb, 33 nəfəri isə xəsarət alıb. Eyni zamanda həmin gün Neft Daşlarında baş vermiş qəza nəticəsində SOCAR-ın Nəqliyyat İdarəsinin 3 nəfər işçisi itkin düşüb.

15.12.2016-cı il tarixində səhər saat 05.00 radələrində Xəzər dənizində 41 metr saniyə sürəti ilə əsən güclü külək "Azneft" İstehsalat Birliyinin Nəriman Nərimanov adına Neft Qaz Çıxarma İdarəsinin 3 sayılı Neft Yığım Məntəqəsinin sağ və sol hissəsində yerləşən estakadanın uzunluğu təqribən 150 metr olan hissəsi uç-

muş, estakadanın həmin hissəsi və ona bitişik olan meydanaçaya və üzərindəki yaşayış budkası dənizə düşüb. Hadisə nəticəsində Neft Yığım Məntəqəsində növbədə olan 5 nəfər və yaşayış budkasında olan 5 nəfər (cəmi 10 nəfər) itkin düşüb. Sonradan yalnız bir neftçinin cəsədi tapılıb ailəsinə təhvil verilib. NHMT ekspertinin rəyinə görə, həmin estakada qəzalı vəziyyətdə olub, həmin sahəyə işçi buraxılmamalı və istismar müddəti bitdiyi üçün (istismar müddəti 30 ildir) sökülməli idi. Estakada 1978-ci ildə tikilmişdi. Qəza son 3 ildə həmin idarədə onlarla işçinin ölümü ilə nəticələnmə 4-cü hadisədir.

İtkin düşən son 10 neftçi. Tapılanlar:

1956-cı il təvəllüdü Həsənağa Hacıəliyev (fevralın 1-də) 1957-ci il təvəllüdü Qurbanov Vidadi Cümşüd oğlu (fevralın 17-də)

1974-cü il təvəllüdü Rüstəmov Qorxmaz İsmat oğlu (fevralın 28-də)

1957-ci il təvəllüdü mexanik Elçin Həsənov (martın 4-də) 1971-ci il təvəllüdü maşinist Ramiz Abbasov

1965-ci il təvəllüdü Zülfüqarov Güloğlan (martın 20-də) İlham Qafarov faciənin səhəri gün (dekabrın 16-da) Axtarışda olanlar: Zülfüqarov Azay, Bəhramov Cavid, Əsədov Samir".

M.Qəhrəmanlı cəsədləri tapılmayan neftçilərin axtarışlarına da toxundu: "Əvvəlki qəzalar zamanı itkin düşənlərin tapılmaması dediklərimizə əsas verir. Yenə də onu qeyd edirik ki, qəzalar zamanı təşkil olunan axtarış işlərini qeyri-qənaətbəxş hesab edirəm. Xilasetmə sahəsində peşəkarlığın olmaması, qəzalar zamanı xilasetmə işlərinin təşkil olunma bilməməsi, hadisə yerində zamanında gəlib çatmalarını, lazımı texnika ilə təchiz olunmama və s. Bunlar dediklərimin sübutudur. Və Günəşli yatağında gedən xilasetmə işlərinin təşkili bunun sübutudur. Nəriman Nərimanov adına Neft-Qaz Çıxarma İdarəsində baş verən qəzada itkin düşənlərin cəsədlərinin tapılmasına görə yerli əhaliyə təşəkkür etmək lazımdır. Cəsədləri görə, tapan balıqçılar və yerli əhali olub. 2015-ci ildə baş vermiş qəza vaxtı itkin düşən neftçilər 2016-cı ilin iyununda ölmüş hesab olunublar. 2016-cı ildə də itkin düşən neftçilər də bu ilin iyununda ölmüş hesab olunacaq. Ümid isə yenə də təsadüfdir".

□ Cavansir ABBASLI

Azərbaycan millisinin ikincilik savaşı - "DÇ-2018"ə düşə biləcəyikmi?

İqbal Ağazadə: "Möcüzə də ola bilər"
Aydın Bağırov: "2-ci yeri tutmaq şansımız qalacaq"

Bu günlərdə gözlər bir daha Azərbaycan milli komandasına dikilib. Gələn il Rusiyada keçiriləcək futbol üzrə Dünya Çempionatına millimizin qatılmaq şansları bir daha dəyərləndirilir. Qəzetimiz çapa gedərkən Azərbaycan yer aldığı C qrupunun lideri Almaniya yığması ilə qarşılaşdı və bunun üçün nəticə məlum deyildi. Amma bununla belə ilkin rəylər var idi və əksəriyyət komandamızın uduzacağını proqnozlaşdırırdı.

7 xalla qrupda Şimali İrlandiya ilə ikinci və üçüncü pillələrə bölüşən yığmamız Almaniya oyunu öncəsi sosial şəbəkələrin bir nömrəli müzakirə mövzusu kimi çevrilmişdi. Alman yığması ilə oyunun nəticəsindən asılı olmayaraq, Azərbaycanın qrupdan ikinci çıxmaq şanslarının son oyuna qədər sürəcəyini düşüncələr kifayət qədər çoxdur. Bu çoxluğa səbəb də, millimizin rəqiblərinə nisbətən ev oyunlarını daha çox keçirəcəyidir. Yalnız Norveç və Almaniya yığmaları ilə səfərdə görüşəcəyik. Almaniya qarşısında səfərdən xal qazanmağımız mümkünsüz görünərsə də Bakıda 1-0 hesabı ilə qalib gəldiyimiz Norveç millisindən xallar və xal almağımız heç də imkanlı deyil. Göründüyü kimi, tablo baxımından millimizin vəziyyəti ümidvericidir. Alman yığması ilə oyunlardan xal ayrılacaq belə, bunun hər şey demək olmadığını düşüncələr yoxdur. Çünki qrupda tək biz deyil, bütün ölkələr püşk atıldığı andan Almaniya xal almaq şanslarının olmadığını yaxşı görürlər. Qalır ikincilik savaşı...

Qeyd edək ki, futbolçularımıza oyun öncəsi Azərbaycan Futbol Federasiyası tərəfindən mükafat təyin olunmuşdu. Qələbə qazanacağı təqdirdə, əsas heyətin oyunçuları hərəyə 100 min, əvəz etməyə çıxmış futbolçular 75 min, ehtiyatda qalmış və personal üzrə oyunçular 50 min manat almalı idilər. Əgər Azərbaycan yığması heç-heçə oynasa, onda əsas heyətin futbolçuları 75 min alacaq. Matçın gedişində oyuna girən futbolçuya bu məbləğin 75, ehtiyatda olanlara və personala isə 50 faizi verəcək.

Almaniya oyunu öncəsi tanınmışların proqnozlarını aldıq. Futbola yaxından maraqlanan və daim proqnozları ilə diqqət çəkən Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə Almaniya qarşısında çox zəif olduğumuzu düşünür: "Almaniya dünya və UEFA sıralamasında birinci yerdədir. Azərbaycan isə çox geridədir. Azərbaycanın uduzacağı bütün parametrlərə görə aydın görünür. Amma bu futboldur, möcüzə də ola bilər. Açıq, möcüzəyə ümid etmirəm. Hesab edirəm ki, Azərbaycan bu oyunda məğlub olacaq. Sadəcə çalışmaq lazımdır ki, rəqabət mühiti olan futbol olsun. Buna çox diqqət edirlər, dünya reytingində və şərhərdə. Bunun üçün Azərbaycan çalışmalıdır ki, yaxşı müqavimət göstərə bilsin, müqavimət göstərə bildiyi futbol oynasın. Qrupda olduğumuz hazırkı yer futbolçularda ümidlər yarada, oyuna təsir edə bilər. Bu xalları təsadüfi olmadığını göstərmək lazımdır. Çünki bildiyiniz kimi, Azərbaycanın qrupdakı mövqeyi və yer böyük sensasiya yaratmışdı. Hesab edirəm ki, buna görə Azərbaycan burada ciddi müqavimət göstərsə, top vura bilsə, hərçənd bunu mümkünsüz hesab edirəm - ölkəmizin xeyrinə olar. Futbolda mükafat təyin olunması normaldır, belə həvəsləndirmə metodları çox olub. Ortada oyun faktoru varsa, həvəsləndirmə metodunun olması təbii".

Qol.az saytının redaktoru Aydın Bağırov Almaniya məğlub olacağımızı qənaətləndirir: "Şəxsən mənim bugünkü oyunda milli komandamıza bir ümidim yoxdur. Reallıq budur ki, futbolda özümüzü Almaniya ilə bir cərgəyə qoya bilmərik. Uduzacağımızı düşünürəm. Ümumiyyətlə, məğlubiyət olsa belə, bu, komandada ümumi əhval-ruhiyyəyə təsir etməyəcək. Nəzəri baxımdan qrupda 2-ci yeri tutmaq şansımız qalacaq. Həm də növbəti oyunumuz Bakıda hazırda ən əsas rəqibimiz olan Şimali İrlandiyaya qarşı olacaq. Ümidlərimizin üstündən tamamilə xətt çəkilməməsi üçün ancaq uduşmaq lazımdır. Onsuz da futbolçulara mükafat hər oyun təyin olunur. Berti Foqtsun da təsdiq etdiyi kimi, həftə uduzduğumuz oyunda da mükafat verilib. Bununla belə, mükafat hər zaman stimül olur. Amma Almaniya komandası ilə oyunda futbolçularımıza ayrıca bir ada bağlılaşmalar da uduşmaq bilməyəcəklər. Möcüzə bu kimi oyunlar üçün deyil".

□ Cavansir ABBASLI

"Nəqliyyat canavarı" bayramları niyə bu qədər sevir?

Novruz bayramının qanlı statistikası - 11 ölü...

Martın 19-dan 25-dək respublikanın avtomobil yollarında 32 yol qəzası olub. Bu qəzalar nəticəsində 11 nəfər ölüb, 52 nəfər xəsarət alıb. Xəbəri Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi yayıb. Təkcə martın 24-də 10 qəza baş verib. Həmin qəzalarda 1 nəfər ölüb, 13 nəfər xəsarət alıb.

Psixoloqlar iddia edir ki, bayram tətillərində qəzaların sayının artması insanların daxilindəki doğmalarına qovuşma arzusunun qaynaqlanır. Bu isə yüksək sürət, yol hərəkət qaydalarını pozmaq hesabına mənzilbaşına tez çatma cəhdi ilə müşayiət olunur. Reklam dünyası hər gün inkişaf edən, yeni texnologiyadakı maşınların tərifləməkdən doymur. Amma bu, "texnologiya xarüqəsi"nin ölüm aparatına çevrilməsinin qarşısını ala bilmir. Demək ki, maşınların mükəmməl olması çox da işə yaramır. İnsan faktoru ön plana çıxır.

Statistika göstərir ki, yol qəzalarının 50 faizi insanlardan

qaynaqlanır və daha çox 18-24 yaşlı sürücülər tərəfindən törədilir. Bu yaş qrupundakı gənclərin qəzaya yol vermə faizi digər yaş qruplarından 3 dəfə artıqdır. Yaşla bağlı olan bir başqa risk qrupu da 65 yaşdan böyük olan sürücülərdir. Bu yaş qrupu üçün qəzaya səbəb olan faktorlar gənc sürücülərindən fərqlidir. Çünki bu qrupdakılar da avtomobili idarə etmə qabiliyyətinin pozulması, yavaşlaşması və hissiyyat orqanlarının

da zəifləməsi ucubətindən qəza-yə meyillidirlər.

Qəzalara səbəb olan ikinci ünsür maşınlardır. Son illər istehsal olunan maşınların köhnələrlə müqayisədə təhlükəsizlik sistemi çox daha yaxşı inkişaf etsə də, məhz sürətli olmaları ucubətindən sürücülərdə özünə güvən artırır və bu da qəzalara səbəb olur. Üçüncü səbəb isə yollarla bağlıdır. Yeni inşa olunan yollar avtomobillərin inkişaf sürəti ilə ayaqlaşmır.

Statistik araşdırmalar göstərir ki, bayram günlərində baş verən qəzalar daha çox bayramın ilk və son günlərində pik həddinə çatır. Onların 52 faizi 12.00-16.00 radələrində baş verir. Qəzaların 29 faizi maşının sürətini yol və hava şərtlərinə uyğunlaşdırmamaq, 21 faizi qovşaq və döngələrdə maşının sürətini azaltmamaq ucubətindən baş verir. Yeni toplanan qəzaların 50 faizi yüksək sürətdən qaynaqlanır. Səhv dönüş və ya maneəvərmək qəzalarının 15 faizinin səbəbidir.

Mütəxəssislər qəzanın qarşısını almaq üçün bəsit çıxış yollarını göstərir: 1. Yola çıxmadan öncə maşınınızı tam yoxlamadan keçirin. 2. Səyahət istiqamətindəki yollar barədə məlumat sahibi olun. 3. Hər iki saatdan bir 15 dəqiqə istirahət edin. 4. Sürmə zamanı bol-bol su için, kondisionerdən fasiləsiz istifadə etməyin, pəncərələri zaman-zaman açın, içəridəki havanı dəyişin. 5. Arxadakı və öndəki maşınla aranızdakı təqib məsafəsinə qoruyun.

□ Sevinc TELMANQIZI

Qərblı turist gəlmir, şərqiləri niyə xor görək?

Xalid KAZIMLI

Bayram günlərində sırf zərurət üzündən şəhər mərkəzini, ticarət mərkəzlərini dolaşarkən, hər addımda turistlər gördüm. Az qala qabağımıza çıxanların hər iki nəfərindən biri əcnəbilər idi.

Bəlkə də onların sayı daha çox idi, amma sakitcə yanından ötüb gedənlərin, yaxud da mağazalarda dinib-danışmadan vitrinlərə baxanların əcnəbi olduğunu hardan biləsən.

Danışqlarını eşitdiklərimin isə İrandan, ərəb ölkələrindən gəldiklərini təxmin etmək çətin deyildi.

Hələ ərəbləri, hindistanlıları, pakistanlıları, qazaxları, özbəkləri göz, burun, dodaq quruluşlarına, saç və dəri rənglərinə görə ayırd etmək mümkündür, bəs Arazın o tayından gələnləri necə seçsən? Bizdən fərqləri bir ləhcəlidir, bir də arada farsca danışmalar.

Bir sözlə, bayram günlərində Bakı əməlli-başlı turist axını ilə üzleşmişdi. Ən çox da İrandan gələnlər idi.

İri ticarət mərkəzlərində şıdırdığı alver gedirdi. Əcnəbilər bol-bol bazarlıq edirdilər. Bu xüsusda söhbət etdiyim satıcılar çox məmnun idilər, deyirdilər, turistləri alış-veriş mərkəzinə dəstə-dəstə gətirirlər və onlar burada bəyəndikləri malların qiymətinin necəliyinə baxmayaraq, hər şey alırlar.

Belə çıxır ki, biz avropalı, amerikalı turistləri ölkəmizə ürəyimiz istəyən qədər cəlb edə bilməsək də, turist çatışmazlığını Şərq ölkələrinin hesabına kompensasiya edə bilmişik.

Əslində bir ölkə üçün turistin şərqlisinin, qərblisinin, şimalısının, cənubusunun fərqi yoxdur və ola bilməz.

Əsas məsələ ölkəni, onun paytaxtını turistlər üçün cazibədar etməkdir.

Bu gün təkəcə öz qitəsində yüzlərlə gözəl, asudə və rahat şəhərlər görmüş avropalı turist üçün Bakı o qədər də cazibədar olmağa bilər, amma Bakı şərqilərə və cənublulara cazibədar görünürsə və onlar bura axışırlarsa, nə əla. Onlar (xüsusilə də İran türkləri) özlərini Bakıda ona görə rahat hiss edirlər ki, dil baryeri yoxdur.

Demək, bu istiqaməti gücləndirmək, əcnəbi turistləri daha kütləvi şəkildə cəlb etmək üçün potensial və təmayül var.

Avropa ölkələrindəki daxili turizm haqqında bir neçə dəfə də yazmışıq. Bir mətləbi təkrar yazmaqda fayda var.

Baltik dənizinin sahilində yerləşən Stokholmdan hər axşam Tallinə, Riqaya, Turkuya (Finlandiya) və digər Baltikyanı iri şəhərlərə okean laynerləri yola düşür. Bu 9 mərtəbəli gemilər təkəcə sərnəşində xidməti göstərmir, əsasən turistləri daşıyır.

Gəmilərin içində alış-veriş mərkəzlərindən tutmuş əyləncə məkanlarına qədər hər şey var. Təxminən 3 min nəfəri daşıyan gəmi bütün gecəni mənzil başına yol gedir, çatır, düşən düşür, minən minir və bütün gecəni əylənmiş, alış-veriş etmiş sərnəşinlər yenidən istirahət edə-edə geriye qayıdırlar.

İsveçlilər və finlandiyalılar, eləcə də latışlar, estonlar bu turizm növüylə ölkə büdcəsinə hər ay milyonlar qazandırlar, üstəlik, insanların səmərəli istirahətini təşkil edirlər.

Xəzər hövzəsində yerləşən ölkələr də eyni turizm xidmətini yarada və genişləndirə bilərlər. Bundan ötrü ilk növbədə təşəbbüskarlıq göstərmək, bürokratik əngəlləri aradan qaldırmaq lazımdır.

Bu iş Avropada ona görə uğurlu alınır ki, qoca qitədə yerləşən dövlətlər bir-birinə münasibətdə xainlik, paxıllıq etmirlər və qarşılıqlı səmərənin, çöxtərəfli əməkdaşlığın nə dərəcədə mənfəətli olduğunu bilirlər. Onlar bunu çoxdan anlayıblar.

Nə yazıq ki, Şərq dövlətləri bir-birilə açıq-gizli düşmənçilik münasibətindədir, bir-birinə şübhə ilə yanaşırlar.

Uzun sözün kəsəsi, biz uzun müddət avropalı, qərblı turisti gözləyə-gözləyə qaldıq, ancaq qismətimizə öz coğrafiyamızın turistləri düşdü.

Ona görə də onlara xor baxmaq lazım deyil.

Sosial şəbəkədə, peşəkar mediada yazılan qeydlərdən belə anlaşılır ki, bəzi ölkələrdən gələn turistlərə qarşı bir bəyənmezlik tendensiyası var.

Ona qalsa biz də öz dərimizin rəngi ilə, ağız-burun quruluşumuzla Avropada yabançıyıq, amma bu qədər gedib-gələ-nərimiz Avropa şəhərlərində hər hansı bir diskriminasiya, xorgörmə halları ilə qarşılaşmırıq.

Avropalılar anlayır ki, biz öz səfərimizlə, səyahətimizlə, Avropadakı mövcudluğumuzla onların ölkələrinə pul qazandırırıq, iqtisadiyyatlarını inkişaf etdiririk.

Bizim də bunu ellikcə anlamağımız lazımdır.

Turistlərin ölkəmizə gətirdiyi və burada xərclədiyi pulların hansı büdcəyə və ciblərə getdiyi isə bir az başqa söhbətdir.

Novruz əfvi bir çox siyasi məhbusa şamil olunmadı. Dörd siyasi məhbus - Elvin Abdullayev (AXCP), Əbdül Əbilov (NİDA) və "Azadlıq" qəzetinin baş redaktoru Qənimət Zahidin qohumları Rüfət və Rövşən Zahidovlar bu bayramda ailəsinə qovuşdu.

onu müayinə etməsini istəyən REAL sədri İlqar Məmmədov martın 26-da ailəsi ilə görüşüb. Bu barədə "Yeni Müsavat"ın onun həyat yoldaşı Vəfa Məmmədova məlumat verib: "İlqar-la martın 26-da bayramdan

ni əvvəlcədən adının siyahıda olmayacağını bildirdi. Vəziyyəti bir az yaxşı idi. Əvvəlki günlərə nisbətən bel ağrısı bir az keçib. Amma tam yaxşı deyil. İş günləri olmadığından onun müayinə olunması üçün xarici həkim-

günlərdə məşğul olurlar".

AXCP sədrinin müavini, jurnalist Seymur Həzinin atası Məşğül Həziyev bayramdan sonra martın 23-də onunla görüşdüklerini söylədi: "Hər şey normaldır. Elə bir narahatçılığı

Ailəsi ilə görüşən İlqar Məmmədovdan xəbər var

Vəfa Məmmədova: "Nisbətən bel ağrısı bir az keçib"

Məşğül Həziyev: "Az da olsa ümidlənməmişdik"

Son əfvdən sonra REAL sədri İlqar Məmmədov, sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanov, AXCP-dən Asif Yusifli, Məmməd İbrahim, Seymur Həzi, vəkil Əliabbas Rüstəmov və NİDA-çı İlkin Rüstəzadə kimi siyasi məhbuslar da var ki, onların əfvə düşmə şanslarının olmadığı əvvəlcədən məlum idi. Çünki onlar barəsində son məhkəmə qərarı yoxdur.

Günlər öncə səhətdə ciddi problemlər yaranan və bunun üçün xarici həkimlərin

sonra ilk dəfə görüşdük. Əfvə lər istəməsi ilə bağlı tam məşğul ola bilməyiblər. Yəqin bu

yoxdur. Əhval-ruhiyyəsi də yerindədir. Görüş vaxtı vəziyyəti çox yaxşı idi. Əfvə bağlı onu dedi ki, əvvəlcədən bilirdim bu əfvün mənə şamil olunmayacağını. Bayramdan əvvəl daim deyirdi ki, ümid etməyin. Açıqı, biz az da olsa ümidlənməmişdik. Amma ümidlərimiz doğrulmadı. Azsaylı olsa da, azadlığa çıxan siyasi məhbuslara görə çox şad idi. Deyir ki, mən ən sonuncu çıxsam da, bizdən azadlığa çıxanlar varsa, elə bil mən çıxmışam".

□ Cavanşir ABBASLI

Alman məşqçinin köməkçisi Bakıda ən çox buna təəccüblənib: "Sadəcə, fantastikadır!.."

Almaniya futbol millisinin baş məşqçisinin köməkçisi Markus Sorq oyundan əvvəl Almaniya Futbol Federasiyasının rəsmi saytına müsahibə verib. Apasport.az saytına istinadən müsahibəni ixtisarla təqdim edirik.

- Bakıdakı stadionun dolaşığı artıq bir neçə gün əvvəlcədən bilinirdi. Mətbuat konfransında da anlaşıq var idi. Deyəsən, Bakı dünya çempionunu qarşılaşmağa xüsusi hazırlaşmış. Siz nə gözləyirsiniz oyundan?

- Azərbaycan millisinin çox xoş və pozitiv mentaliteti var. Onlar çox ciddi cəhdə çalışırlar, inkişaf edirlər və bu seçmə mərhələnin ən maraqlı komandalardan biridir. Xüsusilə, müdafiədə çox yaxşı təsir bağışlayırlar. Onlar Norveç 1:0 hesabı ilə məğlub edib Çexiya ilə qolsuz bərabərliyə razılaşıblar. Həzrda qrupda 3-cü pillədədilər və azarkeşləri də inanırlar ki, milliləri tarixlərində ilk dəfə dünya çempionatının finalında oynaya bi-

lən. Buna görə də biz ilk dəqiqələrdən çox diqqətli olmalıyıq. Topla çox rəftar etməli, dinamikanı saxlamalıyıq. Öz oyunumuzu oynamaq üçün yaxşı plana ehtiyacımız var. Hesabı erkən açmalıyıq, əks halda zaman keçdikcə rəqibin dirənişi artacaq və onlar əllərinə düşən şanslardan yararlanmaq üçün hər şeyi edəcəklər. Biz bütün hallara qarşı yaxşı hazırlaşmışıq.

- Şimali İrlandiya Azərbaycanı 4:0 hesabı ilə məğlub etdikləri oyunda 3 qolu standart vəziyyətdən sonra vurmuşdu. Siz bunun üzərində xüsusi hazırlaşsınız mı?

- Şimali İrlandiya millisi standart vəziyyətlərdən fərqlənmək üçün ideal heyətə malikdi. Bizdə isə vəziyyət

fərqlidi. Daha çox oyunun texniki yönünə fikir veririk və bu üstünlüyümüzədən yararlanmaq istəyirik.

- Bakıdakı atmosfer sizə nə qədər təsir edib?

- Biz cəmi gün yarım ki, burdayıq. Bir dəfə komanda iclası oldu, daha sonra videoanaliz etdik. Ardınca stadionda son məşqə çıxdıq. İn-

sanlar burda çox dostcanlıdılar və daim bizi salamlayırdılar.

- Azərbaycanın qrupu ikinci pillədə bitirmək şansı var?

- Futbol gözənilməzliklərə dolu olan oyundur. Qrupdakı bütün komandalara - Çexiya, Norveç, Şimali İrlandiya və Azərbaycanın belə bir şansı var. Azərbaycan bunun üçün hər şeyi edir. Xüsusilə də bizə qarşı yaxşı nəticə əldə etsələr, onlar üçün möhtəşəm stimol olacaq. Biz isə öz növbəmizdə, konsentrasiyamızı yüksək saxlamalıyıq.

- Bundestim düz 648 dəqiqədir ki, qapısında qol görmür. Bununla fəxr edirsiniz?

- Müdafiə xətti üzərində fundamental iş gedir. Bu sahədə diqqətsizlik etməməliyik.

- Meydanın vəziyyətindən razısınız?

- Meydança fantastikdi. Mən çox təəccübləndim ki, onu necə belə gözəl saxlaya bilərlər. Burda yaxşı oyun üçün hər cür şərait var.

Azərbaycanda nağd pulla maaş verilməyəcək - apreldən...

Azərbaycanda faktiki olaraq nağd maaş verilməsi qadağan edilib. Aprel ayının 1-dən etibarən ödəmələr tamamilə naqdsız yolla həyata keçiriləcək. Bu qanunlar Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə əlavə edilən yeni dəyişikliklərlə nəzərdə tutulur.

Axar.az ecofin-ə istinadla xəbər verir ki, bu barədə iqtisadiyyat üzrə ekspert Fudad Əlizadə bildirib. Onun sözlərinə görə, tabeçiliyində olan işçilərə əmək haqlarını

nağd ödəyən bütün sahibkarlar cərimə olunacaq. "Bir çox sahibkarlar artıq öz işçiləri üçün maaş kartları sifariş etməyə başlayıblar" - o əla-olan işçilərə əmək haqlarını

Sabiq milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun qiymətli daş-qaşlara, brilyanta xüsusi sevgisi olub. Sabiq nazirin sevgisi ilə tamahı ölkəyə qiymətdə ağır, çəkiddə yüngül mallar gətirənlər üçün əməlli-başlı başağ-rısına çevrilib.

Sabunçu Rayon Məhkəməsində Həbib Həsənovun sədrliyi ilə ləğv edilmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) Transmilli İqtisadi Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin sabiq rəisi, general-mayor Sübahir Qurbanov, Monitoring Mərkəzinin rəisi, general Teymur Quliyev və digərlərinin cinayət işi üzrə keçirilən proseslərdə brilyant alverçilərinin ifadələri bu baxımdan qiymətlidir. Məlum olur ki, onlar dünyanın dörd bir tərəfindən ölkəyə ən müxtəlif yollarla qiymətli daş-qaş daşıyaraq gətiriblər. Sərhədləri aşan brilyantlar Eldar Mahmudovun "brilyant ovçuları"ndan ibarət xüsusi dəstəsindən yan keçə bilməyiblər. Məhkəmədə üzə çıxan ifadələrdən məlum olur ki, "mahmudovçular" ixtiyarlarına verilmiş, dövlətin, millətin maraqlarına xidmətlərində yardımçı olmağa hesablanan xüsusi vasitələrdən - xüsusi nəqliyyat vasitələri, agentura şəbəkəsi və şəbəkənin saxlanması üçün büdcədən ayrılan pul vəsaitlərindən tutmuş xüsusi dinləmə qurğularına qədər - ölkəyə qaçaq və leqal yolla brilyant gətirənlərə qarşı istifadə ediblər. Azərbaycan sərhədlərini rahatca aşan brilyant alverçiləri elə hava limanının qarşısındakı avtodayanacaqda qandallanıblar. Bundan sonra illərlə işlək vəziyyətdə olan ssenari işə düşüb. MTN-in girişindəki xüsusi buraxılış məntəqəsinə aparılan brilyant alverçiləri qaçaqmal yolu ilə ölkəyə brilyant gətirməkdə ittiham olunublar.

Sübahir Qurbanov və digərlərinin işi üzrə keçirilən prosesdə zərərçəkmiş kimi tanınan brilyant alverçilərdən biri də Mübariz Paşayevdir. Bir müddət əvvəl onun istintaq zamanı verdiyi ifadələr üzə çıxmışdı. Zərərçəkən göstərmiş ki, 2008-ci ildən zərərçəkmiş məmulatlarının alveri ilə məşğul olmağa başlayıb, Hindistandan və Dubaydan brilyant daş-qaş alıb Bakıya gətirərək, Bakı Mərkəzi və "Moskva" univermaqlarında icarəyə götürdüyü ticarət məntəqələrində satışını həyata keçirib. Bildirib ki, 2010-cu ilin təxminən noyabr ayında növbəti dəfə daş-qaş almaq üçün teyyarə ilə Dubaya gedib oradan 580 min ABŞ dolları dəyərində brilyant daş-qaşlar alıb.

"Həmin daşlar 2 min karat olmaqla əksəriyyəti xırd və ucuz, orta şəffaf daşlar idilər.

Bu işlə mütəmadi məşğul olduğum üçün hindistanlıların firmasında etibar qazanmışdım. Bu səbəbdən də 580 min ABŞ dolları dəyərində brilyant daş-qaşları niyə verməmişdilər ki, Bakıda satdırıb pullarını hissə-hissə ödəyim. Dubayda olan zaman orada zərərçəkmiş fəaliyyəti ilə məşğul olan Araz adlı şəxslə görüşərək, 580

daturanın 2-ci mərtəbəsinə qaldırdılar. Orada Dubaydakı tanışım Arazın işçisi Azəri də gördüm. Məlum oldu ki, Dubaydan alıb Bakıya gətirmək üçün Araz verdiyim brilyantları o, Azərə verib. O da Fizuli Əliyevin işçiləri tərəfindən saxlananda, həmin brilyantların mənə məxsus olduğunu bildirib. Fizuli, Natiq və

telefonla danışdı və danışandan sonra seyfədən götürdüyü brilyantları geri qaytarıb çıxıb getdilər" deyərək, zərərçəkən istintaqa verdiyi ifadəsində qeyd edib.

"Mahmudovçu"ların işi üzrə oxşar ifadələr az deyil. Belə aydın olur ki, ölkəyə qaçaq yolla brilyant gətirənlər daim və xüsusi nəzarət altında

rac verməklə canını "mahmudovçular"dan qurtara bilsinlər. Bununla belə elələri də olub ki, aylıq xərc qarşılığında illərlə ölkəyə qaçaq yolla brilyant gətirməkdə davam ediblər. Brilyant alveri Eldar Mahmudovun şifahi göstərişi ilə tam olaraq nəzarətə götürülüb. Brilyant alverçiləri bu gün də Sübahir Qurbanovun işçi-

laşdırılması ilə məşğul olan, büdcə pullarının nağdlaşdırılması və sonradan mənimsənilməsinə gerçəkləşdirən ayrı-ayrı şəxslərə də qarmaq atmağa başlayıb. Eldar Mahmudovun brilyant sevgisi, pul hərisliyi onun yaratdığı qrupun fəaliyyəti ilə təmin olunub.

Qeyd edək ki, hazırda məhkəmə qarşısına çıxarılan

Eldar Mahmudovun "brilyant ovçuları"nın gizlinləri - cinayət dosyesi

Əsasən keçmiş "OBXSS" işçilərindən ibarət MTN-çilər ölkəyə bahalı daş-qaş gətirənləri tələyə salmaq üçün agentura şəbəkəsindən və xüsusi dinləmə qurğularından istifadə ediblər...

min ABŞ dolları dəyərində brilyantın rüsumunu ödəməyə gücüm çatmadığını bildirdim. Araz təklif etdi ki, brilyantların bir hissəsini özüm aparım, qalan hissəsinin də Bakıya çatdıracağam. Dubaydan aldığım brilyant daş-qaşın 300 min ABŞ dolları dəyərində olan hissəsini özüm götürüb teyyarə ilə Bakıya gəldim. Təxminən 20 gün keçəndən sonra axşam 23 radələrində özünü MTN əməkdaşı Fizuli Əliyev kimi təqdim edən şəxs mənə zəng edərək şam yeməyi yemək adı ilə küçəyə çağırdı. Həmin vaxt mən, Mərdəkanda, bağda idim. Fizulinin danışığından başa düşdüm ki, mənim yerimi dəqiq bilir. Belə ki, tam əminliklə mənə "biz trasda səni gözləyirik" dedi. Əvvəllər Fizuli Əliyevlə heç vaxt rastlaşmamışdım, lakin barəsində "zərərçəkmiş qan içeni" kimi eşitmişdim. Zəngdən sonra qaynım Ramin Nəzərov ilə birlikdə yola çıxdım. Yolda evimin qarşısında ağ rəngli "Toyota Prado" markalı avtomaşının dayandığını, avtomaşına yaxınlaşdıqda isə içərisində iki nəfər tanımadığı şəxsi gördüm. Sükan arxasında oturan özünü MTN əməkdaşı Fizuli Əliyev kimi təqdim etdi və şam yeməyi yemək üçün onlarla birlikdə getməyimizi istədi. Yolda gedərkən Fizuli Dubay şəhərində fəaliyyət göstərən Arazın işçisi Azər adlı şəxsi başqa bir şəxslə birlikdə brilyant gətirəndə metronun "Koroğlu" stansiyasının qarşısında tutduqlarını və ona görə də MTN-nə getmək lazım olduğunu bildirdi. MTN-nə çatandan sonra qaynım Ramini geri qaytardılar. Mənim özümü isə girişdən sağda olan kome-

Fizulinin adını bilmədiyim digər işçiləri izahatımı alanda məni həbslə hədələyirdilər, lakin məni döymədilər. Mən də onlara hər şeyi olduğu kimi danışdım. Həmin gecə məni komendaturanın bir otağında, Azəri isə başqa otaqda saxladılar. Gecə həyəcədən və qorxudan yata bilmədim, kabinetə saldıqlarından yatmağa şərait də olmadı. Ertəsi gün saat 9-10 radələrində Fizuli mənimlə təklikdə olan zaman sərbəst buraxılmağım üçün 1 milyon manat pul və Dubaydan gətirdiyim 580 min ABŞ dolları dəyərində olan brilyant daşlarını verməyimi tələb etdi. Əks təqdirdə həbs olunacağımı və malların müsadirə ediləcəyini bildirdi. Ona bu məbləğdə maddi imkanım olmadığını söylədim, malları borca götürdüyümü dedim. Fizuli Əliyev otaqdan çıxıb rəhbərliklə məsləhətləşəcəyini deyərək bir müddət keçəndən sonra yenidən qayıtdı. Hər dəfə qayıdıb gələndə ona istədiyi məbləğdə pulu və brilyantları verməyimi deyirdi. Uzun müddət ərzində alver söhbəti apardıqdan sonra Dubaydan gətirilən 280 min ABŞ dolları dəyərində brilyantın müsadirə olunması, özüm tərəfindən qanuni yolla gətirilmiş 300 min ABŞ dolları dəyərində brilyantları da onlara verəcəyimi təqdirdə buraxılacağımı barədə razılaşdıq. Bundan sonra Fizuligil mənim işlədiyim, Kukla Teatrı ilə üz bənzər olan Bakı Univermağında ticarət obyektinə getdilər. Həmin ticarət obyektinin seyfində saxlanılan 300 min ABŞ dolları dəyərində olan brilyantları Fizuliyə və yanında olmuş Natiq Aliyevə verdim. Həmin vaxt Fizuli kiminləsə

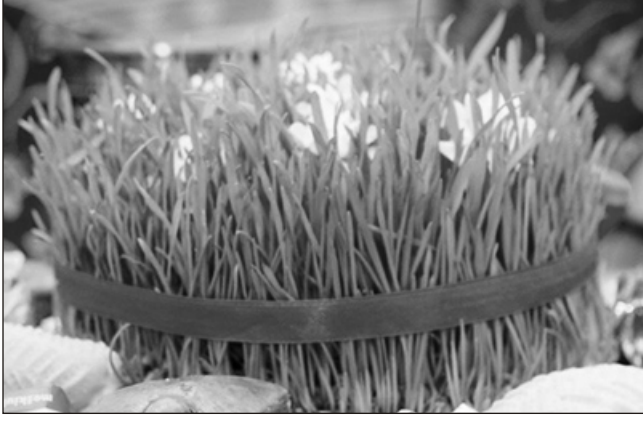

Sübahir Qurbanov və digərlərinə qarşı Cinayət Məcəlləsinin 145.3 (qanunsuz azadlıqdan məhrum etmə ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə və ya digər ağır nəticələrə səbəb olduqda), 178.3.1, 178.3.2 (dələduzluq müştəkil dəstə tərəfindən külli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə), 179.3.1, 179.3.2 (Mənimsəmə və ya israf etmə müştəkil dəstə tərəfindən külli miqdarda törədildikdə), 181.3.1, 181.3.2 (quldurluq müştəkil dəstə tərəfindən külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədi ilə törədildikdə), 182.3.1, 182.3.2 (hədə-qorxu ilə tələb etmə külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədi ilə törədildikdə), 228.4 (qanunsuz olaraq qaz silahını, soyuq silahı, o cümlədən soyuq atıcı silahı əldə etmə, satma və ya gəzdirmə), 302.1, 302.2 (gizli qaydada informasiya alınması üçün nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrdən istifadə edilməklə əməliyyat-axtanış fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyi pozma), 311.3.1, 311.3.2, 311.3.3, 311.3.4 (rüşvət alma qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs və ya müştəkil dəstə tərəfindən hədə-qorxu tətbiq olunmaqla külli miqdarda və təkrar törədildikdə), 313 (vəzifə saxtakarlığı), 320.1, 320.2 (Rəsmi sənədləri saxtalaşdırma və bilə-bilə saxta sənədlərdən istifadə etmə), 341.2.1, 341.2.2 və 341.2.3-cü (bir qrup şəxs tərəfindən silah tətbiq olunmaqla hakimiyyətdən sui-istifadə etmə, hakimiyyət həddini aşma və ya hakimiyyətdən istifadə etməmə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə ittihamlar irəli sürülüb.

olublar. Sadəcə, onlara imkan verilib ki, ölkəyə brilyant gətirsinlər və çoxlu pul qazansınlar. Sonradan isə bir əməliyyatla onları saxlayıb brilyantlarını da, pullarını da əllərindən alıblar. Diqqət çəkən digər məqam isə "brilyant ovçuları"ndan ibarət "mahmudovçu" qrup üzvlərinin rəhbərliyinin sabiq "OBXSS"-çilərdən ibarət olmasıdır. Bu da ondan irəli gəlir ki, sabiq nazirin özü də sovetlər dövründə OBXSS-in rəisi olub. Köhnə işçilərini sonradan MTN-ə transfer etməklə onlar üzərində brilyant sevgisini qarşılayıb. Bu sevginin qurbanları sırasında xeyli brilyant qaçaqçıları var. Onların bir çoxları bu gün də üzə çıxmaqdan çəkinirlər. Bilirlər ki, əməlləri qanuna uyğun deyil. Üstəlik aralarında döyülənləri, təhqir olunanları olub. Bir çoxları ölkəyə gətirdikləri brilyantlarla vidalaşaraq oranı tərk edə bilsinlər. Bəzilərinin isə vəziyyəti lap pis olub - bir neçə yüz min manat, hətta milyon manatla ölçülən qiymətli daş-qaşları ilə bərabər bir neçə yüz min xə-

si, polkovnik Füzuli Əliyevin adı gələndə özlərini yaxşı hissə etmirlər. Onun rəhbərliyi ilə illərlə xüsusi brilyant ovçuları fəaliyyətdə olub. Ölkəyə daş-qaş, qızıl və digər zinət məmulatlarını gətirənlər digər məqam isə "brilyant ovçuları"ndan ibarət "mahmudovçu" qrup üzvlərinin rəhbərliyinin sabiq "OBXSS"-çilərdən ibarət olmasıdır. Bu da ondan irəli gəlir ki, sabiq nazirin özü də sovetlər dövründə OBXSS-in rəisi olub. Köhnə işçilərini sonradan MTN-ə transfer etməklə onlar üzərində brilyant sevgisini qarşılayıb. Bu sevginin qurbanları sırasında xeyli brilyant qaçaqçıları var. Onların bir çoxları bu gün də üzə çıxmaqdan çəkinirlər. Bilirlər ki, əməlləri qanuna uyğun deyil. Üstəlik aralarında döyülənləri, təhqir olunanları olub. Bir çoxları ölkəyə gətirdikləri brilyantlarla vidalaşaraq oranı tərk edə bilsinlər. Bəzilərinin isə vəziyyəti lap pis olub - bir neçə yüz min manat, hətta milyon manatla ölçülən qiymətli daş-qaşları ilə bərabər bir neçə yüz min xə-

Füzuli Əliyevin bu cür fəaliyyəti nazir Eldar Mahmudov tərəfindən bəyənilib. Onun vəzifəsi tez bir zamanda yüksəldilib. Brilyant qaçaqçıların inhisarda saxlanma qrupa rəhbərlik edən Füzuli Əliyev qısa müddət ərzində IV Baş İdarədə məsul vəzifələrə təyin olunub. Eldar Mahmudov onu 2011-ci ildə 2-ci idarənin rəis müavini, 2012-ci ildə 1-ci idarənin rəisi, 2015-ci ildə Baş İdarənin rəis müavini vəzifəsinə qədər irəli çəkdi. 2013-cü ildən başlayaraq həmin qrup brilyant qaçaqçıları ilə yanaşı qara pulların leqal-

Budəfəki Novruz bayramının paytaxt Bakı üçün ötən ilki bayramlardan bir fərqi də minlərlə turistə ev sahibliyi etməsi oldu. Mərkəzi Bankın qərarı ilə valyutadəyişmə məntəqələri bağlandıqdan sonra turistlər dolları manata dəyişməklə bağlı çətinlik yaşadılar. Bəs, görəsən builki Novruz tətilində bənzər problem yaşandı? Bank sektoru turizm sınağından necə keçdi? Manatın bayramdan sonrakı taleyi üçün proqnozlar nələrdir?

Bu sualları cavablandıran iqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, bayram ərəfəsində manatın məzənnəsinin aşağı düşməsinin bir neçə səbəbi var idi: "Əvvəlcə, vurğulamaq lazımdır ki, bu məzənnə dəyişiklikləri inzibati qərarlarla tənzimlənir. Valyuta hərəqlərinə çıxan oyunçuların sayında və ya valyutanın həcmində heç bir dəyişiklik yox idi. Bayram öncəsi məzənnənin birdən-birə aşağı çəkilməsini iqtisadi məntiqlə izah etmək mümkün deyil. Bunun iki əsas səbəbi var idi. Birincisi, Mərkəzi Bank manat dövriyyəsinə sıxışdı, kifayət qədər sərbəst manat kütləsini müxtəlif alətlərlə bazardan topladı. Bu da manat qiymətinə səbəb olmaqla valyutaya tələbi azaltdı, iqtisadi aktivliyi isə mənfəi təsir göstərdi. İkinci səbəb ondan ibarətdir ki, Mərkəzi Bank bu qərarlarla banklara yardım etdi. Çünki bankların vəziyyəti çox ağırdır. Hazırda kre-

dit verə bilmirlər, verdikləri krediti isə toplaya bilmirlər. Gəlirlilikləri kifayət qədər aşağı düşüb. Hətta rəsmi məlumatlara görə, keçən il bank sektoru ümumilikdə 500 milyon manata yaxın zərərə başa vurub. İndiki şəraitdə Mərkəzi Bank sanki banklara yardım etdi və məzənnəni aşağı salmaqla valyuta əməliyyatlarından pul qazanmaq üçün şərait yaratdı. Bu Novruz bayramında ölkəyə kifayət qədər çoxlu sayda turist gəldi".

Iqtisadçının sözlərinə görə, rəsmi rəqəmlər hələ açıqlanmasa da, elektron formada viza üçün müraciət edənləri nəzərə alsaq, xüsusən də İran və ərəb ölkələrindən gələn turistlərin sayı 30 minə yaxın olub: "Şəhərdə vizual olaraq da bunun şahidi olduq. Əsasən də İrandan gələnlərin sayı həddindən artıq çox idi. Həmin turistlərin gətirdikləri valyutanı daha aşağı məzənnə ilə dəyişərək sonradan daha yuxarı məzənnə ilə sataraq sonra-

Manat Novruzdan çıxdı, bəs sonra...

Ekspertdən bədbin proqnoz: "Bayramdan sonra milli valyutanın dəyərdən düşməsinə müşahidə edəcəyik"

dan az da olsa gəlir əldə etməyi düşünürdülər. Mərkəzi Bank da bu yöndə onlara yardımçı oldu. Ötən il bu məsələdə problem yaranmışdı, turistlərin valyuta dəyişməsi məsələsi problemə çevrilmişdi. Ancaq bu il bankların marağı olub ki, bayram günlərində işləsinlər. Hətta bir çox bankların mərkəzi filialları da bayram günlərində işləyirdi. Bu mənada bayram günlərində dollar problemi yaşanmadı. Bu həm də bankların marağında idi. Banklarda 1.62-1.63 manata belə dolların alışı həyata keçirildi".

Natiq Cəfəri hesab edir ki, yaxın günlərdə Azərbaycanda manat dollar qarşısında ucuzlaşa bilər: "Bu gün artıq Novruz bayramı üçün gələn turistlərin geri dönüş günüdür. Mərkəzi Bank və banklar bir müddət əl-lərində olan valyutanı daha yüksək məzənnə ilə satıb, daha çox gəlir götürmək haqqında düşünəcəklər. Bu səbəbdən manatın məzənnəsində yenidən oynamalar müşahidə olu-

nacaq və milli valyutanın dəyərdən düşməsinə müşahidə edəcəyik.

Həmçinin beynəlxalq proseslər də buna təkan verir. Son 15 gündə neftin qiyməti təxminən 20 faiz aşağı düşüb, dolların məzənnəsi ilə bağlı dünya bazarında ciddi dəyişikliklərin olması gözlənilir. FED bu il ən azı iki dəfə faizləri artıracaq. Bütün beynəlxalq bazarlarda gedən proseslər və daxili amillər bunu deməyə əsas verir ki, aprel ayında manatın dəyərdən düşməsi sürətlənə bilər".

Natiq Cəfəri bəzi ticarət mərkəzləri və otellərin dollar qəbul etməsinə də münasibət bildirərək bunu mümkün hal hesab etdi: "Bu qanuni deyil, lakin mümkündür. Ümumilikdə, Azərbaycan ərazisində xarici valyuta ilə hər hansı bir əməliyyat həyata keçirilməsi qəti qadağandır və ciddi cəzə-mələr nəzərdə tutulur. Belə halların olması da tamamilə təbiidir və mümkündür. Nə qədər mərkəzi filiallar işləsə də,

valyutadəyişmə məntəqələri bağlandıqdan dolların dəyişdirilməsində problemlər yaranır. Xarici ölkələrə biz görürük ki, hər addımbaşı valyutadəyişmə məntəqələri işləyir və turist üçün heç bir problem yaşanmır. Hətta bu VDM-lər gecə saat 12-yə kimi işləyirlər. Türkiyədə, Gürcüstanda və Rusiyada valyutadəyişmə məntəqələrinin sayı çoxdur. Bizdə isə VDM-lərin fəaliyyətini dayandırdılar. Bu, səhv qə-

rar idi. Çox güman ki, bu qərara da yenidən baxılacaq. Çünki bunun bir müsbət effekti olmadı. Zərəri isə o mənada oldu ki, turistlər üçün də, vətəndaşlar üçün də bayram və istirahət günləri valyuta satışı həyata keçirə bilmədilər. Ola bilsin ki, bu səbəbdən otellərdə və istirahət mərkəzlərində valyuta ilə hesablaşma həyata keçirməyə üstünlük veriblər. Bu mümkündür".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Yay vaxtının ləğvinin ildönümündə ölkədə saat çaşqınlığı yaşandı

Osman Gündüz: "Mobil telefonlarda yaşanan saat probleminə görə müvafiq qurumlar günahkardır"

Natiq Cəfəri: "Saatların çəkilməsinin Azərbaycan iqtisadiyyatına hər hansı təsiri olmayıb"

Martın 26-da Avropa Birliyi ölkələri və ABŞ-ın əksər ştatları yay vaxtına keçdi. Belə ki, hər il oktyabrın son bazar günü dünyanın bir sıra ölkələri saatları qış vaxtına keçirir. Bildirilir ki, saatların çəkilməsinin iqtisadiyyata müəyyən qədər faydaları olsa da, insan orqanizminə isə mənfəi təsir göstərir.

Saatlar ilk dəfə 1908-ci ildə Böyük Britaniyada çəkilib. Rusiya isə ilk dəfə 1917-ci ildə yay vaxtına keçib. 1981-ci ildən isə saatların əqrəbi hər il dünyanın 110 ölkəsində geri çəkilir. Azərbaycanda da ötən il qədər yay və qış vaxtlarına keçid tətbiq olunurdu. Belə ki, Nazirlər Kabinetinin "Azərbaycan Respublikası ərazisində yay vaxtının tətbiq edilməsi haqqında" 1997-ci il 17 mart tarixli 21 nömrəli qərarına əsasən, hər il mart ayının son bazar günü yay vaxtına, oktyabr ayının son bazar günü isə standart vaxt zonasına keçirilir və müvafiq olaraq saat əqrəbləri bir saat irəli və geri çəkilib. Keçən il Nazirlər Kabinetinin 17 mart 2016-cı il tarixli 131

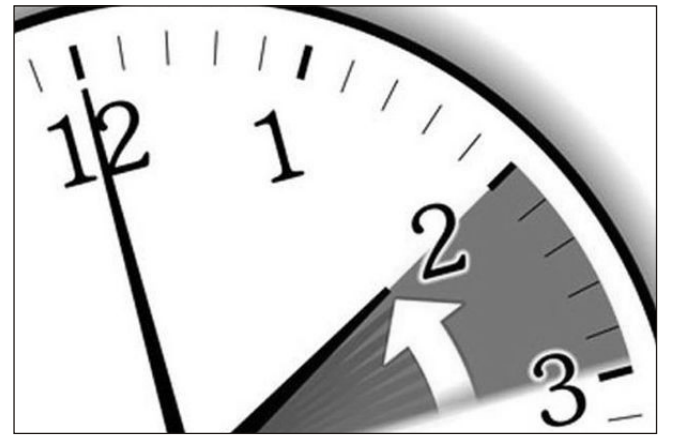
nömrəli qərarı ilə yuxarıda qeyd edilən qərar ləğv edildi və müvafiq olaraq ötən il oktyabrın 30-da ölkə ərazisində qış vaxtına keçid baş vermədi. Bu səbəbdən bu il martın son bazar günü saatların 1 saat irəli çəkilməsinə ehtiyac qalmayıb.

Lakin Azərbaycanda saatların çəkilməsinə də martın 26-sı bəzi mobil cihazlarda saatlar avtomatik olaraq irəli çəkilib. Bu da bir çox insanlarda haqlı olaraq çaşqınlıq yaradıb. Rabitə və kompüter sistemlərinin fəaliyyətində heç bir xəta baş verməyib, sistemlər normal çalışır və Azərbaycanın standart vaxt zonası GMT+4 olaraq göstərilir. Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan Azərbaycan

Internet Forumunun prezidenti Osman Gündüz bildirdi ki, günah Azərbaycanın müvafiq qurumlarıdır: "Ötən il də bu problem yaşandı. Bu, saat dəyişikliyinə sonrakı məlumatlandırma işinin düzgün qurulmaması ilə bağlıdır. Dünyada kompüter, əməliyyat, proqram istehsalçıların saati götürdükləri belli bir qurum var. Bütün saatla bağlı informasiyalar həmin qurumda olur. Düşünürəm ki, bizim müvafiq qurumlar yeni Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi və Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi öz səlahiyyətləri çərçivəsində buna təsir göstərə bilirdilər. Böyük istehsalçı şirkətlərlə iş aparmaq lazımdır ki, onlar özlərinin məhsullarında saatla bağlı informasiyaları yeniləsinlər. Böyük şirkətlər üçün Azərbaycan bazarı çox kiçikdir. Buradakı biznes maraqları çox aşağı olduğuna

görə, saat kimi məsələlər də onlar üçün əhəmiyyətsizdir. Ona görə də təşəbbüs bizim tərəfimizdən gəlməlidir. Hesab edirəm ki, bu cür problemlər hələ də qalıbsa, adi çəkilən qurumların bu sahədəki fəaliyyətini qənaətbəxş hesab etmək olmaz. Daha ciddi addımlar atılmalıdır".

Mütəxəssislər bildirirlər ki, saatların çəkilməsi insan orqanizminə əsaslı olmasa da müəyyən qədər zərər verir. Araşdırmalara görə, saatlar çəkilən zaman xüsusilə uşaqlar, həssas insanlar, ürək-damar problemi yaşayan şəxslər narahat olurlar. Bundan başqa saatların təsir göstərə bilirdilər. Böyük istehsalçı şirkətlərlə iş aparmaq lazımdır ki, onlar özlərinin məhsullarında saatla bağlı informasiyaları yeniləsinlər. Böyük şirkətlər üçün Azərbaycan bazarı çox kiçikdir. Buradakı biznes maraqları çox aşağı olduğuna

daha çox olub. Xərçəng xəstəliyi qurbanlarının bu müddət ərzində insult halı 25 faiz daha çox, yaşı 65-dən yuxarı olanlarda isə insultun baş vermə ehtimalı 20 faiz artıb.

Bu aspektdən yanaşı, Azərbaycanda saatların çəkilmədiyini nəzərə alsaq, sadalanan xəstəliklərin də azalmasını söyləmək olar. Məsələnin iqtisadi tərəfləri ilə bağlı isə ekspert Natiq Cəfəri bildirib ki, saatların çəkilməsinin Azərbaycan iqtisadiyyatına hər hansı bir təsiri olmayıb: "Dünya üzrə aparılan araşdırmalardan belə bir nəticə ortaya çıxıb ki, saat qurşağının tez-tez dəyişməsi insanlarda adaptasiya problemi yaradır, bu da işə öz mənfəi təsirini göstərir. Yeni saatların çəkilməsindən ciddi bir iqtisadi gəlir əldə olunmurdu. Tarixən saatların çəkilməsində əsas arqument, elektrik enerjisinə qənaətlə bağlı olub. Ancaq son zamanlar yeni texnologiyaların

meydana gəlməsi, çox az elektriklə işləyən cihazların istehsalı, bu məsələnin aktuallığını azaldı. Ona görə də son zamanlar saatların çəkilməsinin əsasən insan orqanizminə təsirləri araşdırılırdı. Aradırmaların böyük əksəriyyəti göstərir ki, bioloji saatla real saat arasında ciddi fərq yarandıqda, bu, əmək fəaliyyətinə mənfəi təsir göstərir. Nəticədə isə məhsuldarlıq aşağı düşür. Bu baxımdan yay və qış vaxtlarına keçidin ləğv olunması mənəvi, müsbət addımdır. Azərbaycan kontekstində isə saatların çəkilməsinin ümumiyyətlə, ciddi əhəmiyyəti yoxdur. Çünki Azərbaycanda sənayeləşmiş iqtisadiyyat mövcud deyil ki, elektrik enerjisi məsələsində hər hansı uğurlu gedişat olsun. Onsuz da Azərbaycanda elektrik enerjisi bahadır və əhali son qiymət artımından sonra qənaət rejiminə öyrəşib, limiti keçməyə çalışır".

□ Əli RAIS

"Baxış bucağı"

Rubrikamızın budəfəki qonağı ilə söhbətimizdə Qarabağdan danışdıq. Azərbaycanın keçmiş xarici işlər naziri (1998 -99-cu illər) Tofiq Zülfüqarovla Qarabağ ətrafında baş verənləri, işğalçı ölkədəki seçkiçöncəsi prosesləri dəyərləndirdik. Təcrübəli diplomat "Yeni Müsavat"a geniş müsahibəsində Azərbaycanın mövqeyinin gücləndirilməsinə yönəlik maraqlı təkliflər verdi.

- Tofiq bəy, şəxsən mən bu bayram günlərində Ermənistanında baş verən prosesləri zövqlə izlədim. Düşmən ölkədəki seçkiçöncəsi mühit çox maraqlıdır. Bəs, sizin, keçmiş xarici işlər nazirinin diqqətini çəkən əsas proseslər harada baş verir?

- Mən də o fikirdəyəm. Hətta sizə deyim ki, facebook səhifəmizdə bu məsələ ciddi müzakirə olunub. Yəni Azərbaycan tərəfi də bu proseslərin gedişində hansısa şəkildə öz mesajını göndərməlidir. Orada mən də öz fikirlərimi söylədim. Birincisi, tamamilə doğru buyurdunuz ki, Ermənistanında gedən proseslər çox maraqlıdır. İlk dəfədir ki, Ermənistanın gələcəyi barədə səslənən fikirlər birbaşa Dağlıq Qarabağ probleminin həlli ilə bağlıdır. Bu, çox vacib məsələdir. Hesab edirəm ki, Azərbaycan tərəfi məhz bu məqamdan istifadə etməlidir.

- Azərbaycan necə istifadə edə bilər?

- Azərbaycan tərəfi danışıqlar üzrə mövqeyini açıqlayıb və bu, Ermənistan tərəfi bəllidir. Ancaq eyni zamanda hərbi-siyasi mövqeyə aid Azərbaycanın açıqlamasında elə bil ki, bir boşluq var. Azərbaycanın hərbi-siyasi mövqeyini dəqiqləşdirməsi çox vacibdir.

- Bəlkə fikrinizi bir az da açıqlayasınız...

- Danışıqlarla əlaqədar mövqeyimiz bəllidir. Dəfələrlə dövlət başçısı və digər rəsmilər onu açıqlayıb. Amma hərbi-siyasi mövqeyimiz bir o qədər məlum deyil. Yəni hamı deyir ki, əməliyyatların yenidən bərpası mümkündür və müxtəlif səviyyəli mütəxəssislər də bunun mümkünlüyünü dəfələrlə təsdiqləyiblər. Bu baxımdan əgər hərbi əməliyyatlar bərpa olunsun, bu zaman Azərbaycanın hərbi-siyasi məqsədləri nədən ibarət olacaq? Mən hesab edirəm ki, burada 3 növ hədəflər var: birinci hədəf Dağlıq Qarabağın ətrafındakı ərazilərdir. Bu ərazinin özünəməxsus bir "statusu" var. Yəni əgər Azərbaycan tərəf ətraf ərazilərlə bağlı hərbi əməliyyatları hədəf kimi qarşıya qoysa, bu zaman ona bir o qədər də tənqidlər olmayacaq.

Çünki hamı başa düşür ki, Dağlıq Qarabağın ətrafındakı ərazilər boşdur, sadəcə olaraq Azərbaycan etnik təmizlənməyə məruz qalmış insanları, öz vətəndaşlarını yerlərinə qaytarmaq istəyir. İkinci hədəf Dağlıq Qarabağın içində ermənilərin yaşadığı rayonlardır. Mən hesab edirəm ki, buna aid hərbi siyasətimiz və ya digər şəkildə fərqlənməlidir. Çünki beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən bu ərazilər fərqli şəkildə qəbul olunur. Üçüncü hədəf isə Ermənistanın dövlət olaraq əraziləridir. O da bir növ ayrı siyasət tələb edən bir

hədəfdir. Yeni gərək biz bunu açıqlayaraq. Çünki beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın buna aid siyasətinə bir o qədər də belə deyil. İndiki mərhələdə bu, çox aktual bir məsələdir. Təbii ki, bu 3 istiqamətə hər iki ölkədə müxtəlif münasibət olacaq. Bir var, Ermənistanadakı valideyn oğlunu göndərir ki, get, Ağdamdakı mövqeləri müdafiə et, digəri deyir sən get, Dağlıq Qarabağ ermənilərinin yaşadığı əraziləri müdafiə elə, üçüncüsü də deyir get, Ermənistan Respubli-

konsensusa yaxın bir fikir formalaşdır. Yəni onlar müxtəlif vaxtlarda, bu və ya digər şəkildə izah ediblər ki, bu, bizim torpaqlarımız deyil.

- Tofiq bəy, 1998-ci ilin payızında elə sizin istefa qərarınızdan az sonra Ter-Petrosyan istefaya məcbur edildi - güzəllərə meyilli olduğu üçün. Amma torpaqlar əsasən onun rəhbərliyi dövründə işğal olunub. İndi nə baş verib, səhv etdiyini anlayıb, yoxsa seçki üçün, sadəcə, siyasi gedişdir?

- Yəni sülh mesajları, sadəcə, seçicini ələ almağa hesablanıb?

- Təbii ki. Elə məqsədləri odur.

- Deməli, növbəti mərhələdə hansısa əraziləri geri qaytarmağı heç də prioritet saymırlar?

- İndi onların qarşısında çox konkret məsələ durur: haranısa müdafiə edib nəyisə saxlamaq, ya da qeyri-real məqsədləri qarşıya qoyub hamısını itirmək. Yəni bu, Ter-Petrosyanın vaxtilə məşhur məqaləsində əksini tapın suala bənzəyir.

rəfdən, yaxud təmas xəttindən Azərbaycan tərəfə bir atəş açılarsa, biz filan qüvvələrdən istifadə edəcəyik. Yaxud 5-10 km-likdəki hədəflər, mülki əhali, yaxud digər obyektlər təhlükə altında olsa, biz filan addımları atacağıq. Ya da Ermənistan ərazisindən bizə qarşı hansısa zərbələr endirilsə, biz filan addımları atacağıq. Ümumilikdə biz hərbi-siyasi mövqeyimizi konkretləşdirməliyik və hərbi əməliyyatların bərpası ərəfəsində bunu açıq şəkildə bəyan etməliyik.

- Maraqlıdır ki, Ermənistanından rəsmi səviyyədə heç bir reaksiya olmadı...

- Bu, təbii ki, onlara sərf eləmir. Təəssüflərsən ki, siz dediyiniz kimi, Sərkisyan hərbi formada Dağlıq Qarabağa gəldi və radikallığını göstərmək istədi. Yəni seçkilərdən qabaq göstərmək istəyir ki, köhnə radikal, populist süarları istifadə etməklə qələbə çalsın. Amma siz də görürsünüz ki, keçmiş prezident Ter-Petrosyan və müdafiə naziri Ohanyan kompromislərdən danışıq. Yəni artıq kompro-

"Xarici İşlər Nazirliyi elə bil yoxdur"

Tofiq Zülfüqarov: "Biz hərbi-siyasi mövqeyimizi konkretləşdirməli və hərbi əməliyyatların bərpası ərəfəsində bunu açıq şəkildə bəyan etməliyik"

"Sülh Platformasına hər zaman siyasi dəstək verməyə hazırım"

kasının sərhədlərini müdafiə et! Təbii ki, bunlarla bağlı mövqə fərqli olacaq. Bir sıra hallarda Rusiyanın, Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının təhdidlərindən danışılır. Sözsüz ki, müxtəlif ərazilərə müxtəlif münasibət bəslənəcək. Lakin istənilən halda, buna aid Azərbaycanın mövqeyi tam bəllidir.

- İşğalçı ölkədəki hazırkı seçki təbliğatında müxtəlif mesajlar verilir. Ərazilərimizi işğal edən keçmiş prezident Levon Ter-Petrosyan sülh çarçısı kimi çıxış edir. Hansı düşərgənin, qüvvənin seçkidə qələbəsi Azərbaycan üçün sərfəli nəticə vəd edir?

- Hesab edirəm ki, Ermənistan siyasətində istər-istəməz

- Sadəcə bir məntiqə izah edim. Təbii ki, Ermənistanında olan ana öz övladını əsgər olaraq Ağdamda, Azərbaycan hərbiçiləri ilə üz bəzür mövqədə xidmətə göndərmək istəməz. Təbii ki, əsgər valideyni ən azı övladının Azərbaycanla sərhəddə, yaxud Dağlıq Qarabağın mərkəzində xidmət etməsini istəyər, nəinki Ağdamda. Həm də Ermənistanın mütəfəqqi olan Rusiya üçün də bu məsələ çox vacibdir. Ermənistanında seçki təbliğatına gəldikdə, o qüvvələr hamısı başa düşürlər ki, indiki mərhələdə Ermənistan ictimaiyyətinə xitabən "gedin, Ağdamdakı mövqeləri müdafiə edin" demək heç də populyar bir fikir deyil.

- Şənbə günü Serj Sərkisyan Qarabağa gəldi, hərbi geyimdə hədə bəyanatları verdi. Azərbaycan bu qanunsuz gəlişə necə reaksiya verməli idi? Şəxsən siz bu gün xarici işlər naziri olsaydınız işğalçı ölkə prezidentinin bu həyasızlığına necə reaksiya verərdiniz?

- Mən yenə də o fikirdəyəm ki, Azərbaycan tərəfi öz hərbi-siyasi mövqeyinə aid çox konkret bir mesaj göndərməlidir. Hesab edirəm ki, bizim daha əhəmiyyətli və vacib məqsədlərimiz var. Biz dünyaya onu göstərməliyik ki, Dağlıq Qarabağın ətrafındakı ərazilər azad olunsun və sülh prosesinin başlanması üçün münasib bir vəziyyət yaransın.

- Sərkisyanın hərbi geyimdə Qarabağa gəlməsi o demək deyilmi ki, o, sülh prosesini qəbul etmir?

- Şübhəsiz. Onlar müxtəlif münasibət bəsləyə bilirlər. Amma zamanın tələbi başqadır. Artıq Ermənistan ictimaiyyəti o fikirlərə yaxınlaşır. Ter-Petrosyan ayrı fikir səsləndirir, ən qatı düşmənimiz olan Seyran Ohanyan da indi kompromisdən danışıq. Yəni bu gün Ermənistan ictimaiyyətində birmənalı fikir yoxdur. Hətta radikal mövqedə olan insanlar da artıq sülhdən danışımağa başlayıblar. Yeni vəziyyət dəyişib.

- Amma mən sualımı bir hissəsinə cavab ala bilmədim: siz nazir olsaydınız...

- Mən konkret bir sənədin üzərində işləyirdim. Artıq bu sənədin çərçivəsini facebook-da göstərmişəm. Mən hesab edirəm ki, artıq aktual bir sənəd olmalıdır. Bu sənəd Ali Baş Komandanın direktivi olmalıdır. Yəni biz konkret deməliyik ki, məsələn, Ermənistan tə-

- Tofiq bəy, Azərbaycan ötən ilin payızından maraqlı bir prosesə start verib: Ermənistan-Azərbaycan Sülh Platformasını nəzərdə tuturam. Bakıya gələn ermənilər Xocalıya görə üzr istədilər, erməni hərbiçilərinə silahı yerə qoymaq çağırışı etdilər. Bu proses necə dəyərləndirirsiniz?

- Bu, "xalq diplomatiyası"nın bir elementidir. Mən hesab edirəm ki, bu proses çox vacib və faydalıdır. Amma bunun əsl faydasını biz sülh prosesi istiqamətində addımlar atandan sonra görə bilərik. Yəni bu platforma nə danışıqları, nə də digər real siyasi aksiyaları əvəz edə bilməz. Lakin yardımçı üsul kimi təbii ki, bundan istifadə etmək lazımdır və çox faydalı ola bilər.

- Bu proses ədavətə, işğala son qoymağa yardımçı olacaqmı?

- Sülhə yol heç də qısa olmayacaq. Həm Azərbaycan, həm Ermənistan ictimaiyyəti üçün asan olmayacaq. Çünki iki tərəfdən olan düşmənçiliyi, problemləri aradan qaldırmaq üçün vaxt lazımdır. Bu mənada "xalq diplomatiyası" çox faydalı üsul ola bilər. Mən hesab edirəm ki, indidən bu işləri başlamaq lazımdır ki, lazımı vaxtda ondan geniş istifadə üçün imkanlar yaransın.

- Siz özünü necə, Sülh Platformasına qoşulmaq istəmirsiniz ki?

- Doğrusu, mən təşkilatı baxımdan necə qoşulmağı bilmirəm. Amma Sülh Platformasına hər zaman siyasi dəstək verməyə hazırım. Təbii ki, ordakı ideyaları, fikirləri dəstəkləyirəm və öz fəaliyyətimdə, bəyanatlarda, müzakirələrdə istifadə edirəm. Yəni mən qoşulmağı burada görürəm.

mislər Ermənistan ictimaiyyətinin sosial sifarişidir.

- Bir sıra hallarda təkliflər səslənir ki, məsələ artıq üçüncü onilliyə qədər uzandı üçün Azərbaycan düşmənlə işğala son qoymaq üçün konkret vaxt verməli, təcavüzə son qoyulmasa, hərbi əməliyyatlara başlanmalıdır. Sizin fikriniz necədir?

- Həmişə belə bir imkan var ki, kimsə daha radikal mövqedən çıxış etsin və tələb etsin ki, biz qısa müddətdə əraziləri boşaltmalıyıq. Biz hamımız bunu istəyirik, amma realist olmalıyıq. Təəssüflərsən ki, bu proses uzanır və bəzən belə radikal mövqedə olan adamlar düşünməlidirlər ki, onların çağırışlarının birbaşa bizim əsgərlərimizin həyatı ilə bağlılığı var. Yəni kənarda durub kimisə harasa çağırmaq asandır. Amma biz həmişə fikirləşməliyik ki, el arasında deyildiyi kimi, "Nə iş yansı, nə kəbab". Elə etməliyik ki, istədiyimiz hədəflərə ən az itki-lərlə nail olaq.

- Bəs, hesab etmirsinizmi ki, aprel müharibəsində olduğu kimi ermənilərin növbəti təxribatı olarsa, ordumuz genişmiqyaslı hücumla keçmək şansı əldə edə bilər?

- Təbii ki. Məhz ona görə mən deyirəm ki, bizim hərbi-siyasi direktivimizin olması çox vacibdir. Bizə qarşı işləyən təbliğat iddia edir ki, guya biz gedib Qarabağdakı erməniləri qırmaq istəyirik. O təbliğatın qarşısını almaq üçün bu hadisələrdən qabaq, yaxud təhlükə yetişən zaman ortaya qoymalıyıq ki, bizim məqsədimiz nədən ibarətdir.

- Sizin vaxtilə rəhbərlik etdiyiniz Xarici İşlər Nazirliyi nə etməlidir?

- Çox şeylər (gülür). - Məsələn, Sərkisyanın Qarabağda peyda olmasının sükkatla qarşılmalıdır?

- Vallah, mənə bunu şərh etmək çətinidir, etik məsələlərə görə... Amma hesab edirəm ki, Xarici İşlər Nazirliyi lazımi səviyyədə çalışmır. Demək olar ki, bu prosesdə onun səsi eşidilmir. Təəssüflərsən ki, Amma onun yeri də var, mövqeyi də olmalıdır, səsi də eşidilməlidir. Müxtəlif addımlar atılmalıdır, amma susmaq qəbul edilməzdir. 4-5 aydır müxtəlif hadisələr baş verir, mən indiyədək Xarici İşlər Nazirliyinin mövqeyini başa düşməmişəm, elə bil o, yoxdur...

İldırımötürən və eşşəklər

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Bizim ölkədəki küçülük və kampaniyaçılıq dünyaya örnək ola bilər. Milli azadlıq hərəkatının öncüllərindən, sirri avtomobil qəzasında həlak olmuş Aydın Məmmədovun bir ifadəsi var idi: "Xalq üçün fərqi yoxdur, o liderini həmişə yüksəkdə görmək istəyir. Ya tribunada, ya da dar ağacında". Həmin maksimalist yanaşma prinsipi indi də həyatın bütün sahələrində özünü göstərir. Bir də görürsən hansısa kitab dükanı xalq düşməni elan olundu. Ömrü boyu "Əlifba" kitabından başqa kitab üzü görməyənlər, onu da dövlətin xəttiylə almış və yarıya qədər oxumuş adamlar belə sıraya düzülüb dükanı daşqalaq edirlər, deyirlər heç ordan yarımadıq.

Yaxud, bizim qanunlara görə vətənin müdafiəsində həlak olmuş və şəhid statusu almış şəxslərə dövlət tərəfindən sığorta ödənişləri edilməlidir, ailəsi cürbəcür güzəştlərlə qorunmalıdır. Ancaq dövlət uzun illərdir bu ödənişlərdən yayınır. Şəhid ailəsinə 11 min manat "qan pulunu" qiyməyənəndirəcək 111 milyonlarla dolları yoldan ötən itin-qurdun idman turnirlərinə axıdıblar. Vətəndaşlar isə buna etiraz etmək yerinə bir də görürsən düşdülər hansısa özəl bankın üstünə. Kimsə elan edir ki, filan bank şəhid ailəsinin kredit borcunu bağlamayıbdır. Heç dəqiqələşdirən olmur fakt belədir, ya yox. "Adə, hurrey" deyibən elliklə cumuruq bankın üstünə. Hamı bankı söyür, boykot eləməyə çağırır və sairə.

Bir atalar sözüümüz bu tip vəziyyətləri gözəl ifadə edir: "Eşşəyə gücü çatmır, palanı döyəcləyir". Elə eşşək demişkən, son günlərin əsas temalarından biri eşşəklərin azalması idi. Statistika komitəsi yalan-gerçək son illər 9 min eşşəyin azaldığını elan edibmiş. Bundan təsirlənən zəhmətkeşlərimiz eşşəklərin kolbasaya vurulduğunu, dönerə çevrildiyini yazıb şivən qopardılar. Təbii ki, sonra yenə hamımız o dönərləri yeməyə davam etdik, başqa çarəmiş nədir? Qarnımızı 1 manata başqa necə doldura bilərik? Minlərlə tələbə, aztəminatlı, fəhlə, işsiz var ki, onlar üçün 1 manatlıq döner yeganə et istehlakı menyusudur. Niyə biz bu durumdayıq, buna etiraz etmək yerinə, ən yaxşısı kampaniyaya qoşulub eşşək əti haqda söylənməkdir. Çünki "yenə bunlar yeyib doyublar, başqası gəlsə daha pis olacaqdır".

Başqası demişkən... Bizim 82 yaşlı bir baş nazirimiz də vardır. Artur müəllim yalan olmasın, bizim eradan öncə baş nazir qoyulubdur, onun üstündə Yaponiyada bəlkə 42 baş nazir dəyişilibdir. Görkəmli yapist salnameçi Yaqub Mahmudovun "Tarixi-nazir" əsərinə görə Artur müəllim bu vəzifəyə qoyulanda hələ Makedoniyalı İsgəndərlə Daranın döyüşü baş verməyibmiş. Ancaq bizim tema bu deyil, biz bunu pisləmirik. Əksinə, mən diqqəti ona yönəltmək istəyirəm ki, Azərbaycanda burnufırtılıq uşaqlardan tutmuş qulağının dibindən bozbaş iyi gələn ağsaqqallara qədər hər kəsin lağlağı temalarından biri məhz bizim zavallı baş nazirdir. O, bir növ iqtidarın ildırımötürəni rolunu oynayır. Elə anlaşılmasın iqtidarı zərbələrdən qoruyur. Qətiyyətlə. Bizdə iqtidara zərbə vurası qüvvə onsuz da yoxdur. Artur müəllim azərbaycanlıların qururunu yoxa çıxmaqdan qoruyur! Biz onu tənqid etməklə bir növ kişilənirik, demək istəyirik, baxın, biz də nəse söz dedik. Yoxsa onun heç bir gerçək səlahiyyət yiyəsi olmadığını, oyuncaq fiqur, dekorasiya olduğunu hamı gözəl dərk edir. Ancaq biz onu da söyməyə nə edək? Axı həqiqətən suçlu olanları tənqid etmək çox xatəlidir, onlar Artur müəllim kimi susmurlar, dərhal cavab verirlər, özü də çox pis cavab verirlər. Deməli indiki halda bu oyuncaq fiqur bizim başımızı qatmaq, gözümüzün qurduunu öldürmək üçün ən çox elə bizim özümüzə lazımdır. Hətta bir çoxları gizli də olsa ürəyinin dərinliyində iqtidara minnətdardır ki, nə yaxşı bu oyuncağı bizim əlimizdən almır, bizi gerçək təhlükələrlə üz-üzə qoymur.

Sözgəlişi, "Artur" adı qədim kelt dilində "ayı-adam" mənasını vermiş. (Camaatdan niyə seçilməliyəm? Kampaniyaya töhfəmi verim). Vaxt gələcək uca millətimizə uzun illər etdiyi bu yaxşılıqlara görə Artur müəllimə ən yaxşı parklardan birində heykəl qoyulacaqdır. Ümid edərəm o gün hələ çox uzaqdadır.

2 aprelin iki gözləntisi: "4 günlük savaş"a 5 gün qalmış...

Ermənistan 2 aprel parlament seçkilərinə sayılı günlər qalır. Gözləndiyi kimi, səsvərmə günü yaxınlaşdıqca işğalçı ölkədə siyasi ehtiraslar daha da qızışır, rəqib qüvvələr və namizədlər arasında qarşılıqlı ittiham və hədələr, kompromat savaşı güclənir, hətta silah səsləri eşidilir. Hakimiyyət isə öz növbəsində ölkədə repressiya ab-havasını gücləndirməkdədir. Bu da səbəbsiz deyil.

Əvvəla, budəfəki parlament seçkiləri əvvəlkilərdən prinsipial və mahiyyət etibarilə fərqlənir. Çünki məhz bu seçkilərdən sonra Ermənistan parlamentli üsul-idarəyə keçəcək. Yeni ölkənin ictimai-siyasi həyatında yeni parlamentin rolu önə keçəcək. Odur ki, əsas siyasi qüvvələr, həmçinin terroru rəqabət vasitəsi sayan qüvvələr nəyin bahasına olursa olsun, növbəti qanunverici orqanda təmsil olunmağa çalışır. Seçki öncəsi atmosferin kəskinləşməsinin mühüm bir motivi sözsüz ki, budur.

İkinci səbəb 20 ilə yaxındır Ermənistan hakimiyyəti zəbt eləmiş və Rusiyapərəst mövqeyi ilə tanınan Qarabağ klanı ilə mütədiil qarbyönlü kursu da mümkün sayan yerli Ermənistan klanı arasında rəqabətin pik həddə çatması ilə əlaqədardır. Sırr deyil ki, Qarabağ konfliktinin bu günədək həll olunmamış qalmasının əsas səbəbi Qarabağdan olan "səhra komandirləri"nin 19 ildir Ermənistan hakimiyyəti öz nəzarətində saxlamasıdır.

2 aprel seçkilərinin keçən ilki 4 günlük müharibənin ildönümü gününə təsadüf etməsi də seçkilərə və siyasi rəqabətə özünün məxsusi möhürünü vurmaqdadır. Erməni cəmiyyətində yaşanan gərginlik seçkilərlə yanaşı, şübhə yox ki, həm də bu faktordan qaynaqlanır. Yeni cəmiyyətdə təlaş var ki, Azərbaycan aprel seçkiləri ilə Ermənistanın daxilən daha zəif və parçalanmış duruma düşməsindən faydalana və ötən ilki aprel hərbi uğurunu daha geniş miqyasda təkrarlaya bilər.

Belə bir təlaş üçün əsaslar ciddi. Hər halda, proqnozlar və müşahidələr Ermənistan "müharibə partiyası"nın bu dəfə də parlamentdə üstünlük təşkil edəcəyini göstərir - legitim və ya qeyri-legitim yolla, bu, artıq önəmli deyil. Belə olacağı təqdirdə isə, əlbəttə ki, erməni xalqının iztirabları, iqtisadi və başqa sıxıntılarla birgə, müharibə riskləri də artmış olacaqdır.

Ermənistan kritik həftəyə girdi - işğalçı hərbi seçir?

Bir il sonrakı müharibə riskləri nə vəd edir? Düşmən ölkədə "hərb partiyası" seçkilərdə yenə qalib olsa, sülh daha əlçatmaz olacaq; Kremlin Qarabağ klanına stavka etməsinin tək səbəbi; **ekspert: "Sərkisyan əlindən gələni edəcək ki..."**

"Köçəryan-Sərkisyan hakimiyyəti dövründə Ermənistan və işğal altında saxladığı Qarabağ əhalisinin iqtisadi və sosial vəziyyəti ağırlaşmış. Ermənistan kütəvi narazılıq var. Parlament seçkisi yaxınlaşdıqca güllə səslərinin və həbslərin sayı artır". Bu fikri politoloq Elxan Şahinoğlu Ermənistan seçki öncəsi durumu və baş verən son prosesləri təhlil edərkən deyib. Onun sözlərinə görə, işğalçı ölkədə hakimiyyət uğrunda siyasi mübarizə ilə yanaşı, klanlararası mübarizə də gedir.

"Vaxtilə Ermənistan doğulan siyasətçilər Qarabağdan gələnləri sevməsələr də, onların artan rolunu qəbul etmək məcburiyyətində qaldılar. Buna görə də 2 aprel seçkisində mübarizənin yenə də Ermənistan və Qarabağ klanı arasında gedəcəyini söyləmək mümkündür", - deyir ekspert ehtimal edib.

Lakin o hesab edir ki, Ermənistan əbədi olaraq, Qarabağ klanının şiltaqlıqlarına görə kasıbçılıq içində, miqrasiya girdabında, müharibə qorxusu altında yaşamaq istəmir. "Qarabağdan Ermənistanla gətirilən əsgər meyitləri də klanlararası münasibətləri gərginləşdirir. Ermənistan doğulanlar niyə Ağdam və Füzulidə ölməlidirlər? Bu sual Ermənistan klanı üçün getdikcə aktuallaşır. Hesabla bu amillər 2 aprel parlament seçkisində Ermənistan klanının xeyrinə işləməlidir. Ancaq Qarabağ klanı, başda Serj Sərkisyan olmaqla, əlindən gələni hər şeyi edəcək ki, iqtidar "yadların" nəzarətinə keçməsin" - politoloq bildirib. Buna baxmayaraq, o, Ermənistan klanının asanlıqla təslim olacağını da düşünür: "Seçkidən bir gün sonra İrəvanda, Ermənistanın digər şəhərlərində kütəvi etirazların baş qaldıracağı istisna olunmur, silah səsləri də eşidiləcək".

Ekspert Kremlin Ermənistan klanlararası mübarizədə kimə üstünlük verdiyinə də münasibət bildirib: "Rusiya Qarabağ klanını dəstəkləyir. Ermənistan klanı Rusiya ilə yanaşı, Qərblə də yaxınlaşma tərəfdarıdır. Bu faktor isə Kremlin qorxudur. Ona görə Moskva Levon Ter-Petrosyan, Vardan Oskanyan və digər fiqurlardansa, Serj Sərkisyan-Karen Karapetyan cütüylə üstünlük verəcək. Kremlə hər ikisini yaxşı tanıyırlar, Rusiyanın bütün istəklərini yerinə yetirirlər, digərlərinin isə Moskvanın əmrini yerinə yetirəcəyinə təminat yoxdur. Öz növbəsində Qarabağ klanı da Rusiyanın dəstəyinə arxayındır".

Məsələ də ondadır ki, Sərkisyan rejimi seçkilərə məhz Kremlə arxayınçılıqla, ondan "dobro" albmış kimi gedir. Seçki ərəfəsində radikal (hərbi) müxalifət liderlərindən olan Samvel Babayanın həbsi bu qənaəti daha da gücləndirir. Bu həbs həm də siyasi rəqiblərə və xalqa aydın bir mesajdır ki, seçkisonrası bütün katalizmlər zamanı hakimiyyət ən radikal vasitələrə belə əl atmaqdan çəkinməyəcək. Hakim rejim qorxutmaqla bahəm, eyni zamanda qorxur. Prezident Serj Sərkisyanın seçki ərəfəsində - srağagün yenidən işğal altındakı Dağlıq Qarabağ baş çəkməsi həm də daxili təlaşın təzahürü hesab edilə bilər.

Beləliklə, 2 aprelə bağlı bir mühüm gözlənti erməni seçkilərinin "müharibə partiyası"ni dəstəkləyib-dəstəkləməməsi ilə birbaşa bağlıdır. Bu, "hərb, yoxsa sülh yolu" dilemmasına da cavab olacaq. İkinci mühüm gözlənti seçkisonrası siyasi kolliziyaların nələrlə sonuclandıracağı ilə ilgilidir. İstənilən halda Ermənistan kritik bir həftəyə girib və bu durum Azərbaycan üçün işğal altındakı ərazilər məsələsində hərbi və diplomatik xarakterli yeni fürsət(lər) də açılır.

Belaruslu blogger Aleksandr Lapşinin Bakıya ekstradisiasından sonra Dağlıq Qarabağa səfər edən bloggerlərin sayı artıb. Son olaraq, martın 20-də bir qrup blogger Xankəndində qanunsuz tədbir keçiriblər.

Görünən odur ki, Azərbaycan diplomatiyasının Lapşin qələbəsindən sonra ermənilər bunu heç cür həzm edə bilmirlər. Bu cür qanunsuz tədbirlərlə yəhudi bloggerin Azərbaycana ekstradisiasının əhəmiyyətini azaltmaq və həbsin guya onlara təsir etmədiyini göstərmək istəyirlər.

Heç şübhəsiz ki, son tədbirlə bağlı rəsmi Bakı lazımı addımlarını atacaq. Artıq bununla bağlı Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Hikmət Hacıyev ilkin anons verib.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli hesab edir ki, bloggerlərin Dağlıq Qarabağa qanunsuz səfərlərinin artması Ermənistan'da 2 aprel seçkiləri ilə bağlıdır: "Qarabağa səfər edən bloggerlərin sayının artması ilk növbədə aprelin 2-də Ermənistan'da keçiriləcək seçki ilə bağlıdır. Sırr deyil ki, Lapşinin Azərbaycana ekstradisiası edilməsi Sərkisyan rejiminə ciddi zərbə vurmuşdu və Ermənistan'da rezonansa səbəb olmuşdu. Belə səfərləri təşkil etməklə Sərkisyan və tərəfdarları Lapşinlə bağlı aldığı zərbəni kompensasiya etməyə çalışırlar. Bu prosedura şübhəsiz

"İşğal altındakı ərazilərin statusu haqqında qanun qəbul edilməlidir"

Elçin Mirzəbəyli: "İkinci Lapşinin tutuqlanması mümkündür, əgər..."

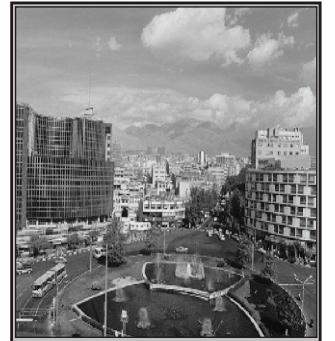
Ermənistan prezidentinin Rusiyadakı havadarları da dəstək verirlər. Qanunsuz səfərlərin təşkilində digər məqsəd Azərbaycanın ictimai rəyinə təsir göstərmək, Lapşinlə bağlı məsələnin qarşılığını verməkdir. Digər tərəfdən Ermənistan separatçı rejimin təbliği ilə bağlı

məsələlərdə geri çəkilmədiyini nümayiş etdirmək istəyir. İkinci Lapşin prezidentinin olması mümkündür. Amma bunun üçün geniş miqyaslı iş aparmaq, Qarabağa səfər edən bloggerlərin digər ölkələrə səfərlərini izləmək lazımdır. Mən əmin deyiləm ki, Belarusun nü-

mayış etdirdiyi mövqeyi bütün dövlətlər etdirə biləcək, yaxud bunu istəyəcək. Lakin Azərbaycan sərhədlərini pozmuş başqa şəxslərin də ölkəmizə veriləcəyi də istisna deyil. Hətta belə şəxslər Azərbaycana təhvil verilməsələr belə, onların dünyanın hər yerində izlənilməsi, sərbəst hərəkət etmələrinə maneə yaradılması da çəkindirici amil kimi mühüm əhəmiyyət daşıyır".

Politoloq Azərbaycan tərəfin bu istiqamətdə söyləmələrini ar-tımasının vacibliyini vurğuladı: "Azərbaycan diplomatiyası, təhlükəsizlik və hüquq-mühafizə orqanları nəticədən asılı olmayaraq söyləmələrini davam etdir-məlidir. İlk növbədə işğal altın-da olan Azərbaycan ərazilərinin statusu haqqında qanunun qəbul edilməsi gündəmə gətiril-məlidir. Belə qanun layihələri artıq Gürcüstanda da, Ukrayna

və Moldovada da qəbul edilib. İndiki halda söhbət bu qanunların nə qədər işlək olub-olmadığından getmir. Bu qəbildən olan qanunlar dövlətlərin qırmızı cizgilərini göstərirlər. Xarici İşlər Nazirliyinin "qara siyahı" s isə hüquqi sənəd deyil. Mətbuat Şurasının "qara siyahısı" XİN-in qara siyahısından daha effektiv nəticə verir. Amma Lapşinlə bağlı prezident davam etdirilməlidir. Bu məsələlərə "kampaniya xarakterli tədbirlər" çərçivəsindən yanaşmaq olmaz. Lapşinlə bağlı fakt pre-sident yaratsa da, ilk və yeganə fakt kimi çəkindirici gücə malik deyil. Buna görə də belə faktların sayını artırmaq lazımdır. Di-gər tərəfdən, bildiyiniz kimi, Qarabağa səfər edən bloggerlərin əksəriyyəti Rusiya vətəndaşlarıdır. Burada həm Rusiyanın Lapşin məsələsində sərgilədiyi mövqə, həm də təəssübkeşlik

İran 15 ABŞ şirkətinə qarşı sanksiya tətbiq etdi

İran "terrorçuluğa dəstək göstərən" 15 Amerika şirkətinə qarşı sanksiyalar tətbiq edib. "Tasnim" agentliyinin verdiyi xəbərə görə, bu barədə İran XİN-i məlumat yayıb.

Məlumatda deyilir: "İran XİN-i bəyan edib ki, Vaşinqtonun İrana qarşı yeni sanksiyalarına cavab olaraq Tehran terrorçuluğa dəstək göstərən 15 Amerika şirkətinə qarşı sanksiyalar tətbiq edib".

amili, imperialist təfəkkür müəyyən rol oynayır. Rusiyanın aşırı millətçi dairələri, həmçinin onların internet mediadakı rüpor-bloggerləri nəinki Cənubi Qafqaza, postsovet məkanına, hətta Şərqi Avropaya da öz "arxa bağça"ları kimi baxırlar. Bu təfəkkür dəyişməyəcək, təəs-süf ki".

□ Cavansir ABBASLI

Avropa Birliyi-Türkiyə münasibətləri qırılma həddində

Qabil Hüseyinli: "Baş verənlər yaxşı nə isə vəd etmir"
Əhəd Məmmədli: "Türkiyənin günbəgün artan nüfuzu Avropanı narahat edir"

Türkiyə ilə Avropa Birliyi arasında münasibətlər yenidən gərginləşir. İRNA-nın məlumatına görə, Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Antalyada bir toplantıda deyib ki, Ankara Türkiyənin Avropa Birliyinə üzvlüyü ilə əlaqədar müzakirələrin davam etdirilməsi üzrə konstitusiyaya dəyişikliyi ilə bağlı referendumdan sonra qərar verəcək.

Ərdoğan Türkiyənin Avropa Birliyinə üzvlüyü üçün on illərlə gözləməsinə tenqid edib: "Bu vəziyyətin davam etməsi qəbul ediləsi deyil. Bəzi Avropa ölkələri Ankara əleyhinə düşmənçilik mövqeyinə son qoymalı, Avropa siyasətçiləri öz yanlış davranışlarını anlamağa və yanlış yoldan qayıtmalıdır", - deyərək Ərdoğan bildi-rib.

Məlum olduğu kimi, Türkiyənin Avropa Birliyi ilə əlaqələri, bu birliyin iki üzvü yeni Almaniya və Hollandiyanın Türkiyə konstitusiyasına dəyişikliklər üzrə referendum üçün bir neçə türk nazirinin təbliğat kampaniyasında iştirak etməsini ləğv etdikdən sonra gərginləşib. Vəziyyətin 16 aprel-dən sonra daha da gərginləş-cəyi ehtimal olunur.

Politoloq Qabil Hüseyinli "Yeni Müsavat"ı bildirdi ki, bu məsələlərdən qəlbi Türkiyə

ilə döyünən hər bir şəxs narahatdır: "Münasibətlər süni surətdə gərginləşdirilir və bu prosesdə hər iki tərəfin payı olsa da daha çox Türkiyənin səy göstərdiyini düşünürəm. Türkiyənin prezidentinin durmadan bu ölkələri faşist ölkəsi adlandırması, onların ünvanına müxtəlif hədələr yağdır-ması Avropa mediasında fərqli şəkildə yayımlanır. Biri terror olaylarının artacağından endişələnir, digəri ölkədə olan türk əhalisinin müəyyən fəaliyyətlərə yol verəcəyindən şübhələnir və s. Bir sözlə, ağıla hər cür fikirlər gəlir. Hesab edirəm ki, Avropaya gə-dərək orada normal güzəran quran insanları siyasətin altına çevirməyə dəyməz. Türkiyədən edilən təhdidlər Avropada əks reaksiya verir. Yeni sanki sağçıların dəyir-

manına su töküb, onların mövqelərini möhkəmləndirir. Fransada sağçı, millətçi partiyalar seçki qabağı reytinglərini durmadan artırır. Bütün bunların hamısı müsəlman ölkələrindən gələn, Avropaya yönəlmiş təhdidlərin hesabına baş verir. Məsələn, Almaniya bəyanatı verib ki, Türkiyənin Avropa Birliyinə üzvlüyü olmaq şansı demək olar yox olmaq üzrədir. Axı Türkiyə Avropa Birliyinə namizəddir və bu, Türkiyə vətəndaşları üçün çox böyük üstünlüklər vəd edir. Dünənə qədər Avropa

ilə vizasız gediş-gəliş məsələsini müzakirə edən Türkiyə indi çox ciddi qarşıdurma prosesinə gedib".

Politoloqa görə, mümkündür ki, Ərdoğan Avropa Birliyi və NATO-dan uzaqlaşmağı düşünür: "Buna inanmıram, ancaq hər halda baş verənlər yaxşı heç nə vəd etmir. Doğrudur ki, Avropa Birliyində daxili böhran yaşanır. İngiltərə birlikdən çıxmaq arzusunı ifadə etdikdən sonra bəzi ölkələrdə də belə bir fikir yaranıb. Lakin düşünürəm ki, Avropa Birliyi hələ də dünya-

nın ikinci güc mərkəzidir. Ərdoğanın fəlsəfəsini sona qədər başa düşmək çətindir. Düşünürəm ki, Avropa Birliyi və NATO ilə münasibətlərin korlanması, birmənalı olaraq Türkiyənin xeyrinə olmayacaq".

Politoloq Əhəd Məmmədli isə hesab edir ki, bu məsələdə Ərdoğanı yalnız bəzi şəxslər qınaya bilərlər: "Türkiyədə Ərdoğan qınanılır. CHP-nin özü də bu məsələlərdə Türkiyə dövlətinin yanında oldu. Avropada bəzi şəxslər Ərdoğanı çıxışına görə qınayırlar. Baxın, bir var çıxış, bir də var əməl. Ərdoğan nə üçün durduğu yerdə o cür çıxışlar etməlidir? Demək ki, səbəb var. Son iki il nəzər salsaq görərik ki, Brüsseldə Avropa Parlamentinin binasının qarşısında çadır qurub PKK-nın terror başçılarından birini təqdim etdirdilər. Hansı ki, PKK-nı ABŞ-da, bir neçə Avropa ölkəsi də terror təşkilatı elan etmişdi. İndi düşünün ki, eyni şey Ankarada baş verir və Avropaya, Qərb dövlətlərinə qarşı olan terror təşkilatlarının nümayəndələrinin şəkilləri sərgilənir. Belə olarsa, nə baş verərdi? Avropa susardı mı? Son iki-üç ildə Avropa Birliyi bütün xətləri keçib. Türkiyə məcburən sərhəddə Rusiya qırıcısını vurduğu zaman NATO generalları deyirlər ki, Türkiyə nəhaq bu addımı atıb. NATO üzvü olduğu halda onlar Türkiyəni Rusiya kimi dövlətlə üz-üzə qoy-

dular. Budurmu müttəfiqlik? Bir daha qeyd edərəm ki, Ərdoğan durduğu yerdə Avropa ilə bağlı çıxışlar etmir. Bundan başqa Amerika YPK-ya dəstək verir. Yaxşı, Türkiyə Əl-Qaidəyə dəstək verərsə, nə baş verər? Bu cür müttəfiqlik olmaz".

Ə. Məmmədlinin fikrincə, baş verən problemlərdə əsas günahkar Avropadır: "Sadəcə olaraq, Türkiyənin günbəgün artan nüfuzunu istəməkdir. Suriya Türkiyənin sərhədindədir, ancaq deyirlər ki, sən hadisələrə qarışma, qoy biz okeanın o başından gəlib müdaxilə edək. Belə bir şey olar? Suriya 100 illərlə Türkiyənin tərkib hissəsi olub. Türkiyənin inkişafını durdurmaq üçün hərbi çevrilişlərə, "gezi olayları"na, iqtisadi böhrana, terrorlara belə əl atırlar. Lakin bunu bacara bilmirlər. Avropanın dərdi heç də demokratiya deyil. Avropa Birliyi sanksiyalara, blokalara baxmayaraq illərdir ki, İranda ticarət aparır. Demokratiya aşığınsən, nə üçün İranda münasibət qurursan? Sadəcə olaraq onlar yaxşı başa düşünür ki, hansısa ərəb ölkəsinin deyil, məhz Türkiyənin güclənməsi yenidən islam dünyasının dirçəlməsinə səbəb ola bilər. Belə olarsa, neft sərvətləri ilə dolu regionlarda Qərb öz əvvəlki üstünlüyünü itirə bilər. Qərbi narahat edən odur ki, Ərdoğan müstəqil siyasət yürüdü".

□ Əli RƏİS

Saqqızı qadağan etmək zamanı...

Elsad PASASOY
epashasoy@yahoo.com

Əslində bu gün başqa "zibillər"dən yazmaq istəyirdim, torpaqlarımızda at oynadanlardan. Amma işgəllər küllü havada qarşımda uçan kağız qırıntıları, yolboyu asfalt üstə diyirlənən siqaret kötləri, "tornadosayağı" dövrə vuran sellafon torbaları görəndə fikrimi dəyişdim, Bakının zibilliklərindən yazmağı qararlaşdırdım. Hər gün bizi "müşayiət" edən zibil(lik)lər də bizim adımıza yazılan ayıbdır...

İstənilən birimiz xarici ölkəyə gedəndə ordaki düzənə də diqqət edirik. Deməli, eynilə bizim məmləkətdəki durum da ecnəbilerin nəzər-diqqətində olur. Məsələn, turist görəndə ki, biz azərbaycanlılar küçədə gedəndə addımbaşı tūpürürük, heyretlənin. Daha keçib, yazacağam: bir dəfə yolda ani olaraq diqqətimi çəkdi ki, irəlində gedən kişi dönüb arxadakından üz istədi. Məlum oldu ki, həmin bu qalstuklu zat ətrafa tūpürüb və külək onun tūpürməyini gələnin üst-başına yaxıb. Elementar qaydalara əməl etmədik, meşədə, cəngəllikdə yox, inkişaf etmiş ölkədə, onun paytaxtında olduğumuzu unuduruq.

Oxucu deyə bilər ki, nəyi qoyub, nəyi axtarırsan, gecə saat 12-dən sonra gəl, bizim binanın arxasında dayan, gör yuxarıdan zibil torbalarını aşağı necə vıyıldadırlar. Bəli, bunlar da faktıdır, edən də bizlərik. Bakı təkəcə bulvardan ibarət deyil ki, ancaq orda təmizliyə riayət edək.

Düzdür, bir çox yerlərdə zibil qabları ilə bağlı da problemlər var, hələ ki, paytaxtın əhalisinə adekvat deyil bunlar. Ancaq insafən, əvvəlki dövrə baxanda xeyli iş görülüb. Ancaq adam əlindəkini zibilqabına yox, ətrafına tullayanda yeni anlamırmı ki, bu, antisaniyəyə deməkdir, ya onu kimlə gəlib yığıdırmaqlı, süpürməli olacaq?

Bazar günü Masallıda məskunlaşan 30 yaşlı şuşalı xanımı avtomobil vurub öldürüb. Rayonun İsgəndərli-Ərkivan yolunu süpürürmüş. Belə faciələr çoxalıb, süpürgeçilər artıq risk qrupuna daxil olub! Ancaq onların ölümündə təkəcə sürücülər yox, elə yeri zibilləyən hər birimiz suçludur.

April 3-dən Gürcüstan paytaxtında yerə zibil atanlar cərimələnəcək. Düzdür, bu qanun qonşu ölkədə çoxdan var, hətta mən bir səfərimdə onun səfər yoldaşıma qarşı "İcrasının" (80 lari) şahidi olmuşam. Amma gələndə aydan Tiflis küçələrinə xüsusi müfəttişlər - "Tbiliservisqrup" nəzarət xidmətin nümayəndələri çıxarılaçaq.

Vaxtaşırı televiziya, yazılı mediada, internet resurslarında "yerə zibil atmayın, çünki buranı ana təmizləyir" çağırışlarına rast gəlirik. Amma nə fayda? Zibilləməyi az qala şakerinə çevirən üçün oranı süpürən ananın dəyərini var?

Marşrut sürücüləri bütün qadağalara, xəbərdarlıq və cərimələrə, üstəlik "qaynar xətt"ə rəğmənlə salonda siqaret çəkməkdə davam edirlər. Sürücü salonu tūstüdə boğur, kötüyü də küçəyə tullayır. Elə qucağında körpəsini tutan ata da siqaretini sümürüb tūstünü balasının gözlərinə doldurur. Öz balasına xətir qoymayan küçənini qeydinə qalcaq? Belələri üçün siqaret tūstüsü məşhur filmə deyildiyi kimi, "ən təbii məhsul"dur.

Bəlkə cərimələri artırmalı? Bizdə də ötən il Milli Məclisin qərarı ilə cərimələr yenidən sərtləşdirildi. İnzibati Xətalər Məcəlləsinə edilən dəyişikliklərə görə, məişət tullantılarının tutumlardan kənar yerlərə atılması, həmin yerlərdə saxlanması görə fiziki şəxslər 20, vəzifəli şəxslər 100, hüquqi şəxslər isə 500 manat həcmində cərimə olunacaq.

Ancaq nə olsun, vəziyyət dəyişməyib, küllü şəhərdə zibillərin "uçuşu" davam edir. Deməli, yalnız cərimə problemi həll etmir. Baxın, qadağan olunmuş ərazilərdən keçən piyadalar 20 manat cərimələnir və artıq yüz minlərlə cərimələnən var, amma yəne də piyada ölümləri azalmır. İnsanlar öz canının qədrini bilmirsə, cərimə onları islah etməyəcək.

Məsələn, Gürcüstanda aprel ayında iki həftə ərzində müfəttişlər Tiflis əhalisini məlumatlandıracaqlar, izahat işləri aparılacaq ki, şəhəri zibilləmək olmaz. Təbii ki, cərimələri də xatırladacaqlar. Bundan sonra qaydalara əməl etməyənlər isə "özündən küsəcək". Bizdə də buna bənzər tədbirlərə ehtiyac var.

Hardansa oxumuşam ki, Sinqapurda yerə zibil atan şəxs 600 dollar cərimə olunur. Özü də bu ölkədə 2004-cü ilədək 12 il ərzində saqqızın satışı rəsmən qadağan olunubmuş - bəzi xuliqanlar onu çeynədikdən sonra hara gəldi yapışdırıldığına görə.

Bakıda yaqın az olmayıb ayaqqabınızın altına yapışan saqqızı qopartmağa çalışmışınız. Mən hətta teatrda (!), mədəniyyət ocağında kresloya saqqız yapışdırılmasını görmüşəm! Bəlkə biz də saqqızı qadağan etməkdən başlayaq...

İşlədiyi evdən oğurluq etməkdə təqsirləndirilən şəxsin məhkəməsi davam edir. İki uşaq atası Niyaməddin Əkbərov həm gözetçi, həm də bağban işlədiyi şəxsin 5 min 800 manat dəyərində geyim əşyalarını oğurlamaqda təqsirli bilinərək həbs edilib.

Bu işlə bağlı diqqət çəkən məqam odur ki, Niyaməddin Əkbərov qayınatasının şikayəti əsasında şübhəli şəxs kimi saxlanılıb. Qayınatanın kürekəndən şikayət etməsinin səbəbi isə ailədaxili problemlərlə bağlı olub. Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində oğurluqda təqsirləndirilən Əkbərov Niyaməddin Sahəddin oğlunun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam edir.

Hakim Mayıl Bayramovun sədrlik etdiyi məhkəmə prosesində N.Əkbərova qarşı irəli sürülən ittihamlarla bağlı araşdırma aparılıb. İlk olaraq dövlət ittihamçısı ittiham aktını elan edib.

5800 manatlıq ayaqqabı, gödəkçə...

İttihamla görə, Niyaməddin Əkbərov Bilgəh qəsəbəsində gözetçi və bağban işlədiyi bağ evindən oğurluq edib. N.Əkbərov ev sahibi Həsən Şərifovun evindən ayaqqabı, gödəkçə və digər geyim əşyalarını oğurlamaqda təqsirləndirilir. Bu əşyaların hamısı da H.Şərifova məxsus olub. Oğurlandığı iddia edilən əşyaların ümumi dəyəri isə 5 min 800 manat olaraq göstərilir.

Məhkəmədə zərərçəkmiş şəxs kimi tanınan Həsən Şərifovun vəkililik iddia ilə çıxış edərək dəymiş zərərin ödənilməsinə tələb etdiklərini bildirib. Məhkəmə mülki iddianı hazırkı mərhələdə baxılmamış saxlayıb. Ancaq Niyaməddin Əkbərov ittihamla özünü təqsirli bilmir. Heç bir oğurluq əməli törətmədiyini deyən N.Əkbərov şübhəli şəxs kimi saxlanılmasının səbəbkarının da qayınatası olduğunu məhkəmədə bildirib.

Qayınatanın kürekəndən şikayəti...

Niyaməddin Əkbərov məhkəmədə ilk olaraq onu deyib ki, oğurluq hadisəsinin baş verdiyi deyilən gün Bakıda olub: "Mən o vaxt Həsən müəllimin ya şəhərdəki evində, ya da Bilgəhdəki bağında olmuşam. Oğurluq olduğu deyilən gün isə dəqiq bilmirəm harada olmuşam. Uzun müddət keçdiyindən xatırlamıram. İttihamda yazılanların da hamısı yalandır. Heç bir evə girməmişəm, oğurluq etməmişəm. Mən bağda və şəhərdəki evdə gözetçi idim. Bağa gec-gec gedirdim. O da ağacları budamaq, baxmaq lazım olanda".

Oğurluq əməlini törətmədiyini deyən N.Əkbərova hakim və dövlət ittihamçısı sual verib. Məlum olub ki, N.Əkbərov şübhəli şəxs kimi Lənkəranda saxlanılıb. Bu zaman onun evindən sadəcə

Qayınata qızına görə kürekəninini polisə verdi

Oğurluq işi ilə bağlı məhkəmədən qeydlər

bir gödəkçə tapılıb. İstintaq həmin gödəkçənin bağ evindən oğurlandığını qeyd edib. N.Əkbərov evlərindən çıxan gödəkçənin kimə məxsus olması haqda məhkəmədə danışırkən bunları deyib: "Həmin "kurtka"nın 45 manat qiyməti var. Onu da Bakıda işləyə vaxt "Sədərek" ticarət mərkəzindən almışam. Bu gün də mənə həmin bazara aparsalar haradan aldığımı yaqın ki, göstərə bilərəm".

Məhkəmədə o da məlum olub ki, N.Əkbərov oğurluqda şübhəli bilinib saxlanılmadan əvvəl Bakıdan doğulduğu Lənkərana qayıdıb. Və 6 ay imiş ki, öz ailəsi ilə yaşayırmış. Hadisənin ən diqqətçəkən məqamı haqda da elə məhkəmə N.Əkbərovun özü danışıb. "Sən qızımı gətirmisən, mən də..."

N.Əkbərovun dediklərinə görə, onun oğurluq etməsi ilə bağlı polisə məlumat verən qayınatası olub: "Oğurluq hadisəsinin baş verdiyi deyilən vaxt mənə də polisə çağırıldı. Həmin vaxt 14-cü polis bölməsinə qayınatamla getmişdik. Məndən izahat aldılar. Mənim oxumaq və yazmağım zəifdir. Mənim izahatımı qayınatam öz əli ilə yazdı. Mən də qol çəkib təsdiqlədim. Nə bilirdimsə, nə görmüşdüm, onu yazmışdım. Hadisənin nə mənə, nə də qayınatama aidiyyəti yox idi. İzahat verib gələndən sonra xeyli müddət keçdi. Heç bir səs-soraq çıxmıdı. Sonradan da nə olduğu ilə maraqlanmadıq. Mən iki uşaq atasıyam. Ailəməzdə kiçik söz-söhbət olmuşdu. Mən də yoldaşımı aparıb atasının evinə qoymuşdum. Qayınatam zəng elədi ki, "sən qızımı gətirmisən, mən də səndən şikayət edəcəm". Mənə açıq

şəkildə dedi ki, polisə oğurluğu mənə etdiyimi deyəcək və dedi".

N.Əkbərov onu da qeyd edib ki, iki uşağının anası olan Pervanə Muradova ilə barışıb və hazırda öz evlərindədir.

Məhkəmədə şahid qismində təqsirləndirilən Niyaməddin Əkbərovun qardaşı Elvay Əkbərov da ifadə verib. O da qardaşı kimi eyni məzmunlu ifadə verərək deyib ki, N.Əkbərov saxlanılmamışdan 6 ay əvvəl Lənkərana qayıdıb və ailəsi ilə yaşayıb.

Elvay Əkbərov suallara cavabında bildirib ki, qardaşı saxlanılarkən və polis əməkdaşları evə baxış keçirərkən orada olmayıb. Amma o da təsdiqləyib ki, qardaşından qayınatası şikayət edib: "Niyaməddinin qayınatası qızının

evə qaytarılmasından narazı id. Zəng edib dedi ki, "qızımı qaytarmısan, mən də gedib polisə deyəcəm ki, sən eləmişən". Sonra da gedib şikayət elədi. Buna görə də Niyaməddini həbs etdilər. Niyaməddin gəncdir, iki uşaq atasıdır. Həyat yoldaşı ilə də barışıb".

Qayınata məhkəməyə gətiriləcək...

Hakim Mayıl Bayramov Niyaməddin Əkbərovun qayınatasının əlavə şahid kimi məhkəməyə gətirilməsinin vacib olduğunu bildirib. Növbəti məhkəmə prosesində onun iştirak edəcəyi gözlənilir. Hakim həmçinin zərərçəkmiş Həsən Şərifovun da məhkəməyə gəlməli olduğunu bildirib.

Növbəti məhkəmə prosesi martın 27-nə təyin edilib.

İ.MURADOV

Süpürgeçi qadın faciəvi şəkildə öldü

Dünən səhər saat 05 radələrində Masallı rayonunda "QAZel" markalı yük maşınının vurub öldürdüyü qadının şəxsiyyəti müəyyənləşib. Masallı rayon Polis Şöbəsinə Lents.az verilən məlumata görə, yol qəzasında həyatını itirən şəxs Şuşa rayonundan məcburi köçkün, 1977-ci il təvəllüdü Cavadova Vəsilə Heydər qızı olub.

O, süpürgeçi imiş və sübh saatlarında yolda təmizlik işləri apararkən yük maşınının altında qalıb. Bildirilir ki, hadisə vaxtı yolda qatı duman olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

İşğalçı Ermənistanda seçki təbliğat kampaniyası erməni toplumu və siyasi qüvvələrinin Qarabağ probleminin həllinə baxışına yeni bir işıq saldı. Bəlli oldu ki, konfliktin dinc yolla həllinə yanaşmada hələ ki radikal, barışmaz mövqe sərgiləyənlərlə yanaşı, obyektiv baxışlara malik çevrə də var - indilikdə bu çevrə mənsublarının səsi bir elə güclü eşidilməyə də. O sırada Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə hörməti özündə ehtiva edən mövqelərin şahidi olduq.

Məsələn, "Azad demokratlar" partiyasından deputatlığa namizəd Aşot Yegiazaryan bəyan elədi ki, Ermənistan inkişaf eləmək və iqtisadi böhrandan çıxmaq istəyirsə, Azərbaycana qarşı ərazi iddialarından əl çəkməlidir. Çünki o, haqlı olaraq hesab edir ki, "Ermənistanın bütün bələdlərinin səbəbi onun izolyasiyası və müttəfiqlərinin olmaması" ilə bağlıdır. "Bu izolyasiya aradan qalxmayana qədər hansı proqram irəli sürülür sürülsün, o, boşboğazlığa çevrilir", - deyə o təbliğat kampaniyası zamanı qeyd eləmişdi.

Ermənistanın sabiq prezidenti Levon Ter-Petrosyan da zaman-zaman Azərbaycanla sülh sazişi imzalanmasının, güzəştə gedilməsinin, Türkiyə ilə sərhədlərin açılmasının vacibliyini bəyan eləməklə, Qarabağ məsələsini bütün problemlərin başında qoymaqla əslində oxşar mövqedən çıxış edir. Yerli İctimai Televiziyaya son müsahibəsində o, bir daha bu barədə danışaraq

qeyd edib ki, işğal altındakı Azərbaycan ərazilərinin ermənilərin təfəkküründə necə adlanmasından ("azad olunmuş ərazi", "tarixi ərazi", "müqəddəs ərazi") asılı olmayaraq, beynəlxalq birlik bu torpaqları məhz işğal edilmiş ərazi sayır və həmin torpaqlar Azərbaycana qaytarılmalı, Ermənistan BMT qətnamələrini yerinə yetirməlidir.

"Hesab edirəm ki, bu münaqişədə qaliblər və məğlublar olmamalıdır, çünki iki qonşu xalq arasında uzunmüddətli sülh üçün kompromislər əsasında elə həll tapılmalıdır ki, heç kim özünü qalib və ya məğlub hesab etməsin". Bu sözləri isə Ermənistanın keçmiş müdafiə naziri, "Ohanyan-Raffi-Oskanyan" seçki blokunun rəhbəri Seyran Ohanyan deyib. Onun fikrincə, belə həllə nail olmaq üçün iki ölkə arasında xalq diplomatiyasının resurslarını da işə salmaq vacibdir.

Doğrudur, bu qəbildən bəyanatlar həm də elektorat

Sərkisyanın həyasız bəyanat: "İsgəndər"dən istifadə edəcəyik"

Serj Sərkisyan

"Lazım gələrsə, Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin baş komandanı gözünü belə qırpmadan, "İsgəndər" komplekslərinin tətbiqi barədə əmr verəcək". Bunu ötən həftəsonu işğal olunmuş Dağlıq Qarabağda hərbiçilər və onların ailə üzvləri qarşısında çıxış edərək Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyan deyib.

"Bu gün bizim əsgərlər düşmənin ərazisinin dərinliklərində onun hərəkətini izləyə bilirlər. Qonşumuzun ərazisinin bütün istiqamətləri üzrə ən vacib infrastrukturlara qədər müasir güclü zərbə qüvvəsi istiqamətlənib. Zərurət yaranarsa, Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin baş komandanı gözünü belə qırpmadan, "İsgəndər" komplekslərinin tətbiqi barədə əmr verəcək", - deyə düşmən ölkə başçısı özündənrazı şəkildə bildirib.

Xocalı canisinin bu həyasız açıqlaması, sözsüz ki, ən əvvəl 2 aprel parlament seçkiləri ilə bağlı təbliğati məqsəd güdür. Ancaq Sərkisyan başda olmaqla Qarabağdakı quldur dəstəsi gerek unutmasın ki, Azərbaycanın da öhdəsində nəinki İrəvanın, bütövlükdə Ermənistanın altını üstünə çevirən silahlı və döyüş sistemləri var. Eyni zamanda, düşmən tərəfin atəş nöqtələri və strateji komanda qərar-gahları daimi müşahidə altındadır.

Qarabağ

Ermənistandakı seçkilərin

Üzə çıxardığı Qarabağ gerçəyi

Azərbaycanla ədalətli sülh sazişi tərəfdarlarının səsi həlledici olmayınca erməni xalqı iqtisadi bataqlıqdan çıxma bilməyəcək; **erməni siyasətçi:** "Bu problemi həll edin, bizim bədbəxtliyimizə, əzablarımıza son qoyun..."

qarşısında konstruktiv görünməyə, həssas seçkilərin səsinə almağa hesablaşıb. Çünki Ter-Petrosyanın da təsdiqlədiyi kimi, demək olar, hər gün təmas xəttində erməni əsgərləri həlak olur, ailələrə meyitlər gəlir. Müharibə ehtimalı isə azalmaq əvəzinə artır.

Erməni toplumu bu vəziyyətdən daxilən narazı və narahatdır. Yəni faktır ki, atəşkəs dövrü də erməni xalqının canlı itkilərini azaltmayıb. Sərkisyan rejiminin hakimiyyətdə olduğu 9 ildə, ondan qabaq - "Qarabağ klani"nin digər odioz üzvü Robert Köçeryanın 10 illik prezidentliyi dövründə Qarabağ probleminin həlli bir santimetr belə yaxınlaşmayıb. Hər necə olmasa, erməni xalqı bu qeyri-müəyyən, böhranlı, izolyasiya durumunun bitməsinə arzu edir.

İlk növbədə o səbəbə ki, müharibə vəziyyəti iqtisadi böhranı dərinləşdirməklə yanaşı, ölkədən emiqrasiyanı da gücləndirib. Ermənistanı hər il daha çox sayda gənc, iş qabiliyyətli, orduya çağırış yaşlı adam tərkdir, silahlı qüvvələrə getdikcə daha çox qadınlar cəlb olunmaqdadır. Bir tanınmış erməni iqtisadçının vurğuladığı kimi, belə gət-sə, Ermənistanın olan-qalan iqtisadiyyatını saxlamaq və qaldırmaq üçün heç minimal

sayda insan resursu olmamaq - xaricdən investisiyalar gəlsə belə.

Yaranmış durumun səbəbkarı sözsüz ki, Sərkisyan hakimiyyəti başda olmaqla, xalqa on illərdir "qələbə" və "cənnət" nağılları danışan və əfsus ki, bu xalqın böyük bir hissəsini həmin nağıllara inandıra bilən siyasi qüvvələr, bir sıra erməni ekspert çevrələri və radikal mediadır. Nə qədər ki, düşmən ölkədə adı çəkilən subyektlər üzlerini reallığa çevirməyəcək, sadəcə erməni xalqının iztirablarını ciddiyyə almayacaq, xalqı "miatsum" nağılları ilə yemləyəcəklər, ermənilər də toplum olaraq, bu ağır siyasi-iqtisadi bataqlıqdan çıxma bilməyəcəklər, ailələrə gənc əsgər meyitləri gəlməkdə davam edəcəklər.

Iqtisadi bataqlıqdan, böhranlı və izolyasiya durumundan çıxmağın tək yolu isə çoxdan məlumdur: Azərbaycanla böyük sülh anlaşmasını yaxınlaşdırmaq. Azərbaycan və Ermənistanın bir-birinin ərazi bütövlüyünü tanıyıb, diplomatik əlaqələr qurması, ardınca iqtisadi əlaqələrin normala düşməsi.

Təəssüflər olsun ki, hələlik bu sərt gerçəyi açıq söyləyən erməni siyasi-ictimai xadimlərinin səsi həlledici deyil. Lakin bu, Azərbaycanın yox, erməni xalqının problemidir.

Ona görə ki, suda boğulana ilk növbədə suda boğulanın özü kömək etməlidir. Əgər ermənilər belə yaşam tərziyi özlərinə rəva bilirsə, o zaman yeni və daha dağıdıcı müharibə təhlükəsi altında kriminal Sərkisyan rejimi ilə qucaq-qucağa mövcud olmağa,

bu rejimin nağıllarına qulaq asmağa davam edə bilərlər.

"Erməni xalqı hökumətdən Qarabağ problemini həll etməyi tələb etməlidir". Bunu da Levon Ter-Petrosyan ötən həftəsonu İctimai televiziya-yə müsahibəsində söyləyib. "Xalq hökuməti seçib və ondan bir şey tələb etməlidir. Bu problemi həll edin, bizim bədbəxtliyimizə, əzablarımıza, övladlarımızın sərhədlərdə gündəlik ölümünə son qoyun. Erməni və Azərbaycan xalqları öz hökumətlərini sülhə məcbur etməlidirlər. Əgər bu olmasa, heç bir həll olmayacaq. Bu gün deyirlər ki, qoy

Avropa üzərində yeni terror kabusu - təhlükəsizlik ekspertindən İŞİD proqnozu

Arzu Nağıyev: "Baş verənlər gözlənilən idi, Avropa təlatüm içindədir..."

Arzu Nağıyev

Terror Avropanı yenedən ağışına alıb. Martın 23-də Londonda baş verən terror zamanı hücumunun idarə etdiyi avtomobili səki ilə yanaşı sürməsi və bir polisi bıçaqlaması nəticəsində 5 nəfər həlak olub, 40 nəfər xəsarət aldı. Artıq İŞİD hadisənin məsuliyyətini öz üzərinə götürüb.

Hadisə ilə bağlı ötən il avtomobil hücumuna məruz qalan Fransa və Almaniya liderləri Britaniyaya dəstək bildiriblər. ABŞ prezidenti Britaniya təhlükəsizlik qüvvələrini tərifləyərək itkilərlə bağlı başsağlığını bildirib. Eyni zamanda Belçikanın baş naziri Charles Michel öz twitter hesabında yazıb ki, Belçika terrora qarşı mübarizədə Britaniyanın yanındadır. Başsağlığını Rusiya, Türkiyə və Kanada hökumətləri də bildirib.

Bununla yanaşı, martın 23-də Belçikada da terror hərəcanı yaşanıb. Belə ki, Antverpen şəhər polisi avtomobil yüksək sürətlə idarə edərək küçədəki izdihamı vurmaq istəyən sürücünü həbs edib. "Belga" agentliyi xəbər verib ki, hadisə zamanı heç kim xəsarət almayıb. Avtomobil hərbi patrul tərəfindən saxlanılıb. Antverpen meri Bart de Vever mümkün terror aktının qarşısının alındığını deyib.

Martın 26-da isə ABŞ-da, Ohio ştatının Cincinnati şəhərindəki gecə klubunda atəş açıldıqdan sonra bir adam ölüb və azı 14 nəfər yaralanıb. Bu hadisənin də terror məqsədilə törədilməsi istisna edilmir.

Ekspert Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Avropada yaşanan bu cür hadisələrin gözlənilən olduğunu dedi: "Londonda baş verən terroru İŞİD-in öz üzərinə götürməsi məqsədlə şəkildədir. İŞİD hadisəni öz üzərinə götürməklə, varlığını sübut etməyə çalışır. Bildirmək istəyirlər ki, yaşayırıq, maliyyə dəstəyimiz, bizi dəstəkləyən qurumlar var. Bu, əsas məsələlərdən biridir. Ümumiyyətlə isə Avropada baş verən bu kimi hadisələr gözlənilən idi. Son zamanlar istər "Breksit" məsələsi, istər Avropa Birliyində rəhbərlərin seçilməməsi, istərsə də millətçilərin hakimiyyətə gəlmək cəhdləri kimi hadisələrin sonunda sensasiyalı olayların baş verəcəyi gözlənilirdi. Proseslərin əsasında siyasi məsələlər dayanır. Avropa bu gün təlatüm içindədir. Yeni öz siyasi istiqamətini seçmək üçün müxtəlif variantlara əl atır. Eyni zamanda seçkilər dövrüdür və ABŞ-la Böyük Britaniya arasında sona qədər razılığa gəlinməyən məsələlər var. Bütün bu proseslərin fonunda terror aktları gözlənilən idi. Artıq dəsti-xətt də dəyişdirilib. Əsas məsələ parlamentin yaxınlığında və digər yerlərdə turistlərə, hüquq-mühafizə orqanlarının işçilərinə hücumlar etməkdir. Partlayıcı vasitələrdən istifadə, kamikadzelik etmək isə artıq ikinci plana çəkilib. Sona qədər inandırıcı deyil ki, bu, İŞİD-in dəsti-xəttinə bənzəyir. Sadəcə olaraq, tək-tək görülən işləri də İŞİD öz boynuna götürür ki, varlığını sübut etsin".

Ekspert bildirib ki, son zamanlar baş verən bəzi olaylar Avropa tərəfindən qızıqıcı addımlar kimi qeyd olunur: "Bu gün Avropanın bir sıra hava nəqliyyatını yerinə yetirən təyayrələrə nootbukların, digər bu kimi əşyaların keçirilməsinə qadağa qoyulub. Bu siyahıda Türkiyə və digər ərəb ölkələrinin də olması, sanki Avropa tərəfindən qızıqıcı faktorlar kimi qeyd olunur. Bütün proseslər siyasi məsələlərdir və seçkilər dövrünə aiddir. Bundan isə ustalıqla istifadə edən siyasi qüvvələr, seçki öncəsi terroru da vasitə kimi istifadə edirlər".

İŞİD-in hazırkı durumunu isə A. Nağıyev aşağıdakı kimi təhlil edib: "Bir müddət öncə Rusiya, istərsə də digər dövlətlər bildirdi ki, Rakkaya hücum olacaq. Lakin bir sıra Qərb politoloqları, eləcə də biz özümüz də söyləyirdik ki, Rakka adı şəhər deyil ki, ora qəfilənə kimə hücum edə. Bu gün görürük ki, artıq Rusiya və digər dövlətlər ora hücum etməkdən imtina edirlər. Rakka Orta Şərqi mərkəzində olan şəhərdir. Eyni zamanda İŞİD-in paytaxtıdır. İŞİD-ə bağlı bütün proseslər məhz Rakkadan idarə olunur. Kimsə desə ki, Rakkaya bu gün hücum edəcək, bu, qeyri-mümkündür. Bu gün həm İŞİD varlığını sübuta yetirməyə çalışır, eyni zamanda digər dövlətlərin də Rakkaya hücumdan imtina etməsi göstərir ki, İŞİD hələ də fəaliyyətdədir".

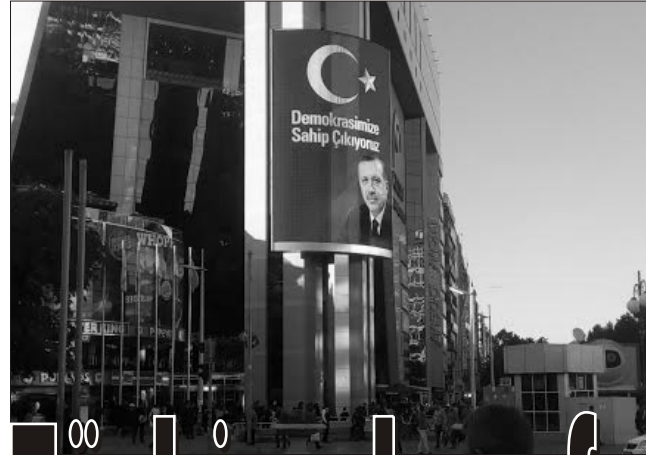
Əli RAİS

20 gündən sonra Türkiyədə referendum keçiriləcək. Əslində siyasi anlamda bu referendum mövcud hakimiyyətin taleyini dəyişmiş və ya parlament seçkilərində olduğu kimi hökumət dəyişikliyinə gətirməyəcək. Ancaq hazırkı seçki ab-havasına baxdıqda "16 aprel referendumu digər seçkilərdən daha qaynar keçir" deyə bilərik.

Referendum kampaniyası bütün ölkə boyu böyük bir hərəkatlıqla müşahidə olunur. Az qala ölkənin bütün irili-xırdalı şəhərlərində kampaniya, çağırışlar, mitinqlər, təbliğat vərəqələri paylanır. Siyasi qüvvələr faktiki olaraq iki cəbhəyə bölünüb və günü-gündən sərtləşən bir ritorika ilə təbliğat kampaniyası aparılır.

Bu vəziyyətin bir səbəbi də Türkiyənin artıq 3 ildən çoxdur gərgin siyasi atmosferdən çıxıb bilməməsidir. Türkiyə cəmiyyəti tam bir təzyiç altındadır. 2013-cü il 17-25 dekabr olaylarından bu yana ölkə aramsız olaraq gərginlikdən çıxıb bilmir. Hökumət üçün qrupun siyasi iqtidara qarşı ilk "baş qaldırması" olan dekabr hadisələri Türkiyə cəmiyyətinə ciddi təsir etdi, bunun ardınca 2014-cü ilin 30 martında ölkə gərgin atmosferdə bələdiyyə seçkilərinə, avqustda prezident seçkilərinə getməli oldu. 2015-ci ildə iyun və noyabr aylarında keçirilən parlament seçkiləri isə yalnız siyasi qüvvələri deyil, bütün cəmiyyəti təqətdən saldı. Eyni zamanda cənub-şərq vilayətlərində başlayan anti-terror əməliyyatları, ölkə boyunca İŞİD və PKK terrorunun artması cəmiyyət üçün ağır gərginlik oldu. 2016-cı ilin yazında hakimiyyət içərisində baş verən dəyişiklik (baş nazirin əvəzlənməsi - K.R) müəyyən mənada "yüngül ötsə" də, 15 iyulda baş verən dövlət çevrilişi cəhdi və ardınca yaşanan kütləvi "təmizlənmə", Suriyada başlayan hərbi əməliyyatlar bu prosesin daha da ağırlaşmasına səbəb oldu. İndi isə ölkə referendumdadır.

18 maddədən ibarət Konstitusiyaya dəyişiklikləri Türkiyənin yeni prezidentinə əlavə səlahiyyətlər verir, onu hakimiyyətin əsas aparıcı mexanizminə çevirir. Hazırkı iqtidar bildirir ki, bu dəyişiklik ölkə içərisində separatizm, xarici qüvvələrin təsiri altında olan bölgə agentura şəbəkəsinə qarşı daha effektiv mübarizə aparmaq, hökumətin daha çevik qərarlar qəbul etməsi, daxili idarəetməni daha çevik hala gətirməsi üçün lazımdır. Dünyada bir çox ölkələrin, o cümlədən ABŞ, Fransa kimi demokratik dövlətlərin də oxşar modelə keçdiyini bəyan edən hazırkı iqtidar prezidentlik üsul-idarəsinə keçdi zamanın qaçılmaz şərti olaraq qoyur.

Türkiyədə referendum gərginliyi

3 ildir davam edən siyasi təlatümlər və seçki prosesinin növbəti "dayanacağı" - 16 aprel səsverməsi hansı nəticələri verəcək...

Müxaliflər isə hakimiyyətin tək əldə cəmlənməsi tendensiyasının yaşanması, parlamentin funksiyalarının azalması, hökumətin parlamentin deyil, prezident qarşısında hesabat verməsi kimi dəyişikliklərin ölkədə demokratiyanı bir qədər də zəiflədəcəyini, avtoritarizmi gücləndirəcəyini və ən əsası, mövcud vəziyyəti dəyişə bilməyəcəyini bildirirlər.

Qeyd edək ki, hazırda referendumda "xeyr" kampaniyasının başında dayanan ana müxalifət CHP-dir. Bundan başqa bir sıra Atatürkçü dərnəklər, sol yönümlü quruluşlar da onu dəstəkləyir. "Bəli" cəbhəsinə isə hakim AKP aparır. Ancaq eyni zamanda parlament müxalifət partiyası, ölkənin əsas köklü ideologiyası olan MHP-də hökumətin kampaniyasını dəstəkləyir. Buna görə hazırda MHP içində dərin fikir ayrılıqları var, hətta partiya sədri Dövlət Baxçalının mitinqlərinə belə referendumu dəstəkləyən və qarşı olanlar birgə qatılır. Bu isə partiya sədrinin qərarına rəğmən MHP içərisində yekdillik mövqeyin olmadığını göstərir. Çünki referendum öncəsi partiyadan ciddi fiqurların qopması baş verib, nüfuzlu şəxslər partiyadakı vəzifələrindən istefa verib. Üstəlik

daha əvvəl MHP rəhbərliyində və hökumətdə postlar tutmuş, eks vitse-spiker Meral Akşener ölkə boyunca kampaniya aparır və nüfuzu sürətlə yüksəlməkdədir. Hazırda Akşenerin nüfuzu anket sorğularına görə xeyli yüksəkdir. Bu isə MHP-nin heç də vahid bir cəbhə olmayacağını göstərir. Eyni zamanda AKP-nin içərisindəki keçmiş camaatçıların hələ güclü olduğu, onların da referendumda "yox" cəbhəsinə dəstəkləyəcəyi gözlənilir, gizli şəkildə olsa da.

Ancaq güclü natiqlik qabiliyyəti, xalq arasında ciddi xarizması və nüfuzu olan prezident Ərdoğanın referendum kampaniyasına qatılması hökumətin qazanacağını, yeni nəticələrin "bəli" olacağını deməyə əsas verir. Çünki Ərdoğan bu günə qədər qatıldığı bütün seçkilərdə qazanıb. Kütləvi seçki kampaniyalarını aparmaqda onunla yarışacaq siyasətçi hələ yoxdur.

Məsələ ondadır ki, hökumət bu referendum və ondan çıxacaq nəticəyə 15 iyul hesablaşmasının son akkordu olaraq baxır. Çünki hazırda ölkədə ötən ilin yayında baş verən qiyamın ağır təsirləri davam edir, istintaq prosesləri yekunlaşmayıb, üstəlik gizli də olsa varlığını qoruyub sax-

layan camaat üzvlərinin olduğu söylenebilir. Bu səbəbdən də referendum kampaniyasında əsas şüarlardan biri də məhz 15 iyul barədədir.

Bazar günü İstanbulda açılış mərasimində çıxış edən prezident bildirib ki, referendumdan sonra edam hökmünün bərpası mümkündür. Qeyd edək ki, edam hökmünün bərpası çağırışları 15 iyuldan sonra daha da

artıb. O zamana qədər əsasən ağır, amansız cinayətlərə görə edam tələbləri həm də hərbi çevrilişdə iştirak edənlərə qarşı tətbiq olunması çağırışları ilə daha da güclənib. R.T.Ərdoğan deyib ki, referendumda "bəli" nəticəsi çıxarsa, ana müxalifət partiyası da edam hökmünü dəstəklədiyi üçün qanunun parlamentdən keçməsi çətin olmayacaq. Sitat: "Əgər mənim qarşıma gələrsə, mən də bu qanunu imzalayacağam".

Yeri gəlmişkən, ötən gün Qalatasaray Futbol Klubunda baş verən gərginlik, klub ümumi toplantısında Hakan Şükür və Arif Ərdəm kimi adları FETÖ üzvü kimi hallanan şəxslərin klubun ali şurasında saxlanılması hökumət tərəfdarlarının ciddi qəzəbinə səbəb olub. Ancaq indiki vaxtda referendumda az qaldığı halda hökumətin Qalatasaray kimi milyonlarla tərəfdarı olan klubla toqquşmaya gedəcəyi inandırıcı olmasa da, mediada başlayan qarşılıqlı təpkilər referendumda da təsir edəcək.

Bir çox müşahidəçilər referendumda "bəli" cavabının cüzi üstünlüklə də olsa çox olacağını düşünür. Çünki hazırda hökumət daha güclü durumdadır, üstəlik Avropa ilə baş verənlər, həmçinin daxili ictimai rəydəki vəziyyət hakimiyyətə faydalıdır. Ancaq hazırda ölkə yanaşmalar baxımından ikiye bölündüyü üçün gözlənilməz nəticələrin olması da mümkündür. Böyük ehtimalla, referendumda qədər ciddi hadisələr baş verməzsə, hakimiyyət qalib çıxacaq.

Lakin hətta bu halda belə Türkiyədə cəmiyyətin rahatlanması mümkün görünmür. Çünki istənilən halda referendumdan ən uzağı bir il sonra yeni seçkilərə getmək qaçılmaz olacaq. Amma referendumdan sonra böyük ehtimalla hökumət ən azı bir illik "siyasi tətill" mərhələsi götürməyə məcbur olacaq. Çünki davamlı seçki və gərginliklər siyasəti və cəmiyyəti yormaqda davam edir. Cəmiyyətin dərinə nəfəs almasına ehtiyacı var. Hərçənd ki, qarşıda 15 iyul olaylarının məhkəmələri və növbəti seçki hazırlıqları bu yöndə ümidli olmaq üçün əsas vermir.

Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Artıq yaz fəslə ölkəmizə qədər qoyub və havalar gün keçdikcə isinməyə doğru gedir. Buna görə də istər qadınlar, istərsə də kişilər qarderobundakı tünd rəngli qalın geyimləri yığışdırıb onların yerinə aləvan yaz geyimlərini çıxarırlar. Təbii ki, qarderobu yaz paltarları ilə yenilərkən bu ilin yaz-yay dəbi də nəzərə alınır.

olacaq. Uzun böyük boyunbağlar isə bizə 90-cı illərə aparacaq. 90-cı illərin boyun bağlarından onları seçən yalnız iri daşları olacaq. Eyni zamanda bir birinə dolanmış ipi xatırladan boyun bağları da dəbdə olacaq. Həmçinin uzunboğaz çəkmələrdən qurtular qurtulmaz ayağınızda da püsküllü, zincirli və muncuqlu ayaq bələkləri yer alacaq. Yaz-yay 2017 mövsümündə dırnaq bələklərində yenə də klassika

rənglər dəbdə olacaq. Amma insan var ki, qara, ağ rəngdə olan geyimləri xoşlayır. Bunlar da öz yerində olacaq. Çünki ağ qara rəngli geyimlər həmişə dəbdə olub".

Qeyd edək ki, yuxarıda sadələşmiş bütün geyimlər demək olar ki, paytaxt mağazalarının hamısının vitrinini bəzəyir. Ancaq qiymətlər odutub yandığı üçün hələ ki yaz-yay kolleksiyasında yer alan paltarların alıcıları azdır.

Belə ki, baş çəkdiyimiz «Gənclik Mall», «Park Bulvar», ticarət mərkəzlərindəki bir sıra mağazalarda, həmçinin «Torqov» kimi tanınan Nizami küçəsində yerləşən geyim mağazalarında bu ilin dəbi olan geyimlərin qiyməti 150 manatdan başlayırdı. Satıcılar isə bir müddət sonra qiymətlərdə müəyyən qədər endirim olacağını bildirdilər.

□ **Günəl MANAFLI**
Fotolar müəllifindir

Bulvarda pulsuz internet var, sakinlərin isə xəbəri yox...

Bir neçə gün öncə Milli Park ərazisində Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi Bakı Telefon Rabitəsi İstehsalat Birliyi tərəfindən həyata keçirilən əhəlinin pulsuz internetlə təminatını nəzərdə tutan "İctimai İnternet" şəbəkəsinin açılışı olub.

Uzun zamandır ki, haqqında bəhs edilən, amma həyata keçirilməyən pulsuz internet layihəsi nəhayət, həyata keçirildi. Artıq paytaxt sakinləri və şəhərimizin qonaqları Dənizkənarı Milli Park və Dövlət Bayraq Meydanı ərazilərində pulsuz internetdən istifadə edə bilərlər.

Dənizkənarı Milli Park və Dövlət Bayraq Meydanı ərazilərinin ictimai internetlə təchiz olunması üçün Çinin "Huawei" şirkətinin avadanlıqları quraşdırılıb. Sözügedən ərazi üzrə 122 qoşulma nöqtəsi mövcuddur ki, bu da təxminən 8 minədək insanın eyni anda internetə çıxışını təmin edir.

Məlumata görə, tezliklə Dənizkənarı Milli Parkın "Ağ Şəhər" ərazisi də "İctimai İnternet" şəbəkəsinin əhatə dairəsinə daxil ediləcək. Bundan başqa, "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunun ərazisi də pulsuz internetlə təchiz edilib. Çinin "ZTE" şirkətinə məxsus avadanlıqlarla burada 33 qoşulma nöqtəsi yaradılıb ki, bu da 2 mindən çox insanın xidmət imkanını verir. Şəbəkənin səmərəli paylaşılmasını və təhlükəsizlik tədbirlərini nəzərə alaraq sürət həddi və saat limiti beynəlxalq standartlara əsasən müəyyənləşdirilib. Digər bir məlumata görə isə, ilin sonuna qədər bir sıra parkların da pulsuz internetlə təmin edilməsi nəzərdə tutulur.

Bir çox ölkələrin turistik şəhərlərində pulsuz internet xidməti mövcuddur. Buna ən yaxın misal qonşu ölkə olan Gürcüstandandır. Paytaxt Tiflis şəhərində illərdir ki, pulsuz Wi-Fi şəbəkələri var. Yerli və xarici vətəndaşlar əsas küçə və parklarda şifresiz internetdən istifadə edirlər. Bu şərait turist axını üçün yaxşı imkan verir. Belə ki, müasir dövrdə insanlar onlarla restoran içərisində ən yaxşı yemək və xidmətləri olanı yox, yaxşı interneti olanı tərcih edirlər.

Turistlər getdikləri ölkə və şəhərlər haqqında bəhs edərkən, internet barəsində mütləq danışırırlar. Bloggerlər öz təəssürat yazılarında mütləq buna toxunurlar. Bu da təbliğat üçün yaxşı vasitə hesab edilir. Artıq paytaxt Bakımızda da bu xidmətin olması müsbət bir göstəricidir. Pulsuz internet məsələsi əslində uzun müddət idi ki, danışılırdı, amma nəticə vermirdi. İndi isə artıq bu xidmət var. Maraqlıdır, görəsən Bakı sakinləri bu xidmətdən istifadə edirlərmi?

Musavat.com saytının əməkdaşı Dənizkənarı Milli Park ərazisində olub və şəhər sakinləri arasında sorğu keçirib. Məlum olub ki, çoxlarının hələ də pulsuz internet xidmətindən xəbəri yoxdur.

Bakı sakini olan Günəl Səfərova deyir ki, pulsuz wi-fi şəbəkəsi barəsində eşitməyib: "Əvvəllər deyirdilər ki, bizdə də Gürcüstandakı kimi pulsuz internet olacaq. Amma inanmırdım. İndi sizdən öyrəndim ki, artıq bizdə də bu xidmət var. Çox sevindim, axırı ki..."

Müşahidəmiz zamanı gördük ki, sakinlərin yeni xidmətdən xəbərləri yoxdur. Yəqin ki, yetərinə piar işləri aparılmayıb. Deməli, təbliğat üçün Bulvar ərazisində dirəklərə vurulan "Huawei" reklamları və "Baku Loves You" elanları kifayət etmir.

Məsələn, avtobus dayanacaqlarında elanı olub, özünə olmayan internet elanlarından istifadə etmək olar. Elə Bakı sakini Firdovsi Şükürov da bu fikirləri bölüşür. Onun sözlərinə görə, bu xidməti daha çox təbliğ etmək lazımdır: "Yaxşı iş görüblər. Buna görə təşəkkür edirəm. Yaxşı işi, yaxşı da təbliğ etmək lazımdır. Bulvar ərazisi turistlə doludur. Hər yerdə İrandan, Rusiyadan, Avropa ölkələrindən gələn turistlər var. Onlara da bunu bir yolla bildirmək lazımdır".

Bəhs etdiyimiz pulsuz internet xidmətindən özümüz də istifadə etdik. Qoşulmaq üçün sadəcə, mobil nömrəni yazıb, SMS-lə göndərilən şifrəni daxil etmək kifayət edir ki, Bulvar boyunca pulsuz və sürətli internetdən istifadə edə bilərsiniz.

□ **Musavat.com**

Bahar gəldi, qarderobu yeniləməyin vaxtıdır, bəs nələr dəbdə olacaq?

Bu geyimlər paytaxt mağazalarının hamısının vitrinini bəzəyir, ancaq...; **stilist:** "Hər bir insan ürəyi necə istəyirsə, öz zövqünə uyğun geyinməlidir"

Artıq paytaxt mağazalarının vitrinlərini qara, yun paltarların yerinə rəngarəng yaz paltarları bəzəyir. Maraqlıdır, bu il yaz yay kolleksiyasında hansı paltarlar, rənglər dəbdə olacaq?

Açıq mavi və tünd göy: hər il olduğu kimi bu yaz və yay aylarında da ağ, qara və qırmızı vaz keçilməz rənglər sırasında olacaq. Bu yaz geyimlərdə tünd və açıq mavi rəng üstünlük təşkil edəcək. Altuzarra, DKNY, Armani kimi brendlərə nəzər salsaq bu rəngin ipək parçadan olan geyimlərdə, ziyafət geyimlərindəki tül detallarda və fiqaro deyilən üst geyimlərdə istifadə edildiyini görürük. Mavinin digər istə tonu tünd göy rəngdə bu yaz dəbdədir. Günəşli bahar günlərində özünə güvənən xanımlar göy rəngli geyimlərdən istifadə edə bilər.

İsti sarı: ötən il xardal sarı rəng dəbdə idisə bu yaz sarının daha isti tonları dəbdə olacaq. Günəş kimi parıldamaq istəyənlər bu yaz geyimlərində sarının bu cür isti tonlarından istifadə edə bilər.

Qırmızı-narıncı: alt hissəsində qırmızı olan narıncının bu tonu eşqi və əyləncəni təmsil edir. Bu rəngi neytral rənglərlə bir araya gətirdiyiniz zaman ətərdakılar üçün daha maraqlı və göz alıcı görünəcəksiniz.

Yaşıl: əslində buna yaşılın içərisində sarının olduğu bir ton da deyə bilərik. Bu rəng tam olaraq təbiətdən ilham alan bir rəngdir desək yanlışdır. Lacoste, Michael Kors kimi bir çox markada yaşılın bu tonu ilə qarşılaşa bilərsiniz.

Çəhrayı rəng və tonları: bu il bütün brendlərin moda həftələrinə nəzər salsaq bu rəngin bütün markalarda yer aldığını görürük.

Metallik rənglər, qızılı, gümüşü: bu ildə bu rənglər dəbdə olacaq.

Ayaqqabılara gəlincə isə, rəngarəng velvet naxışlı dikdaban ayaqqabılar dəbdə olacaq. 2017-ci ilin aksesuar trendlərində iri şlyapalar, bir birindən fərqli eyni olmayan, biri uzun biri qısa olan sırğalar, həmçinin tək qulaqda olan sırğalar, böyük, çiçəkli saç bantları, dəbdəbəli daşlarıyla diqqət çəkən bələklər (bu bələklər qolun üst hissəsindən taxılacaq) və kəmərlər dəbdə

hakimdir. Trenddə - orijinal, ay manikürü, qlitter, dırnaqlarda ombre effekti, eləcə də ağ və tünd qırmızı rənglər dəbdə olacaq.

Stilist Samir Əliyev (Samirald) bu yaz mozaika və buta elementləri olan geyimlərin dəbdə olacağını dedi: "Əhval ruhiyyəli rəngləri yayda da, qışda da geyinmək olar. Azərbaycanda qış aylarında palçıq olur deyə o qədər də rəngli, yüksək əhval-ruhiyyəli geyimlər geyinmək olmur. Əhval ruhiyyəli geyimləri ancaq ərəb ölkələrində və Hindistan tərəflərində geyinmək olur. Çünki oranın havaları həmişə yaxşı olur. Amma nədənsə bizdə həmişə yazda, yayda üstünlük verirlər. Düşünürəm ki, hər bir geyimin öz gözəlliyi var. Əgər ötən il güllü əhval ruhiyyəli geyimlər dəbdə idisə, bu il bir ton rəngdə olan geyimlər dəbdə olacaq. Yəni daha çox mozaika geyimləri, buta elementlərindən ibarət geyimlər, Şərq geyimləri dəbdə olacaq. Bu yaz gül aksesuarlarından istifadə etmək olar. Gül kompozisiyası ilə geyimi tamamlamaq geyimi daha gözəl edir. Əlbəttə ki, bu insanın zövqündən asılıdır. Elə insan var ki, belə şeyləri geyinməyi xoşlamır. Amma insan da var ki, belə aksesuarlar geyinməklə daha da ruhlanır və gözəl olur. Düşünürəm ki, hər bir insan ürəyi necə istəyirsə, öz zövqünə uyğun geyinməlidir. Amma həddini aşmamalıdır. Elə insan var ki, geyimi məhv edir. Məsələn, hansısa bahalı bir brendi həddi aşaraq geyinir. Bahalı brendlərin də öz qanunları var. Bahalı geyimin özünün gözəlliyi olur. Ona görə də onun üstünə artıq şeylər etmək olmaz. Bizdə bəzi insanlar çalışır ki, bahalı brendləri belə öz zövqlərinə uyğun hala gətirsinlər, amma alınmır. Çünki hər bir geyimin öz müəllifi, öz dizaynı var. Hər bir geyimi insan qəbul edə bilməz, eyni zamanda da geyim insanı qəbul edə bilməz. Elə insan var çalışır ki, daha maraqlı, daha gözəl görsənsin. Amma geyim onu qəbul etmir. Ona görə də hər bir insan özünü geyimdə tapmalıdır. Geyimdə ona uyğunlaşmalıdır".

Stilist bu yazda dəbdə olacaq rənglərdən də danışdı: "Bu yaz açıq-çəhrayı, tünd yaşıl

Ukrayna və Rusiya arasında "Eurovision" qalmaqalı

"Bu, sənət, musiqi yarışması deyil, ortada siyasət və biznes faktoru var"

Ukraynada keçiriləcək "Eurovision - 2017" yarışmasına start verilməmiş artıq beynəlxalq qalmaqalı yaşanmaqdadır. Belə ki, Ukraynanın təhlükəsizlik xidməti Rusiyanın "Eurovision" təmsilçisi Yuliya Samoylovanın ölkəyə buraxılmaması barədə qərar qəbul edib. Qərara əsasən Y.Samoylova üç il ərzində Ukraynaya daxil ola bilməz. Buna səbəb isə ifaçının Ukrayna qanunvericiliyinə zidd olaraq 2015-ci ildə bir festival çərçivəsində Krıma səfər etməsidir. Bununla da ifaçı Rusiyanın işğal etdiyi Ukrayna ərazisinə getdiyi üçün ölkənin "qara siyahı"na düşüb. Rəsmi Ukrayna maraqlı şərt-bəyanatla da çıxış edib: "Ukrayna yarışma təmsilçini o halda qəbul etməyə hazırdır ki, Yuliya Samoylova Ukrayna qanunvericiliyinə zidd hərəkət etməmiş biri ilə əvəz edilsin".

Qeyd edək ki, Y.Samoylova birinci dərəcəli yolla əlil ifaçıdır. O, uşaqlıqdan əlil arabasının köməyi ilə hərəkət edir. Hələ 13 yaş olarkən ona onurğa əzələ atrofiyası diaqnozu qoyulub. Buna baxmayaraq ifaçı dəfələrlə müxtəlif yarışlarda iştirak edib, 2014-cü ildə Soçi Paralimpiya Oyunlarının açılışında da çıxış edib. Bəzi iddialara görə Rusiyanın "Eurovision - 2017" yarışmasının təmsilçisi məhz əlil ifaçını seçməsi heç də təsadüfi deyil. Hələ onun namizədliyi irəli sürülməzdən öncə mətbuatda xeyli

hazırlıqlar görülüb. Müxtəlif yollarla publikanı əlil ifaçının yarışmaya göndərilməsinə kökləyiblər. Bəzi beynəlxalq jurnalistlər Ukraynanı yarışmanın qanunlarını pozmaqda, xüsusən də əlil ifaçıya qadağa qoymaqda suçlayırlar. Beləliklə Rusiya tərəfi də ifaçının yarışmaya buraxılmamasının müvafiq beynəlxalq normalara zidd olduğunu, Ukrayna isə müsabiqə ətrafında yaranan vəziyyəti Rusiya tərəfindən törədilən təxribat kimi qiymətləndirir.

"Məsələyə rəsmi münasibət "Eurovision" yarışma-

sının təşkil komitəsi bildirməlidir". Bu sözləri hüquq müdafiəçisi Ruslan Əhmədov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirib. Hüquq müdafiəçisi qeyd edib ki, qalmaqala hüquqi qiymət vermək üçün yarışmanın qanunlarında tərəflərin yeni hüquq və vəzifələri qaydalarına nəzər salmaq lazımdır:

"Bu qalmaqal Ukrayna və Rusiya arasında əvvəl bağlanmış beynəlxalq hüquq çərçivəsində əməkdaşlıq tam pozulduğu üçün baş verib. Xatırladı ki, yarışma bizim ölkədə keçiriləndə hüquqi tərəfləri nəzərə alaraq biz Ermənistan təmsilçisinin iştirakını boykot etmədik. Buna siyasət deyil, musiqi yarışması kimi yanaşdıq. Sadəcə qarşı tərəfin özü bu yarışmadan imtina etdi. Bir daha qeyd edərəm, əgər yarışmanın qaydalarında yarış keçirən ölkənin digər ölkənin nümayəndəsinin iştirakını qadağan etmək hüququ yoxdursa, deməli bu, beynəlxalq hüquqa ziddir və siyasiləşdirilmiş bir addımdır".

Bəstəkar Gövhər Həsənzadə də ortada siyasət məsələ olduğunu, yalnız təşkilatı komitənin bu cür qalmaqallara aydınlıq gətirə biləcəyini qeyd etdi.

Bəstəkar-müğənni, aparıcı Murad Arif isə mövzuya bu cür şərh bildirdi:

"Hər bir ölkənin öz qanunları var. Həmin qanunlar "Eurovision" qanunların-

dan qat-qat yüksək sıradadır. Ümumiyyətlə, tək "Eurovision" deyil, idman, digər beynəlxalq yarışlar, tədbirlər keçiriləcəyi ölkənin qanunları qarşısında acizdir. İstənilən şəxs getdiyi ölkənin qanun və qadağalarına tabe olmalıdır. Qaldı ki, "Eurovision" yarışmasına, bu yarışma ilə əlaqəli gətirdikdə daha da çirkinləşir, biabırçı vəziyyətə düşür. Orda siyasət oyun, şou yaradıcılıq tələblərindən yüksəkdə dayanmağa başlayıb. Mən əminəm ki, Rusiya həmin sənətçini təsadüfən seçməyib. Ötən il Camalanın da seçilməsi təsadüfi deyildi. Siyasət məsələləri artistlərin səviyyəsində həll etmək çox çətin deyil, musiqi yarışması kimi "Eurovision" yarışmasının özü bu cür şərait yaradır ki, ölkələr bu müstəvidə də bir-birilərini qırsınlar. Son zamanlarda bu yarışma insanların qüsurları üzərində şou düzəltdi. Cinsi azlıq mövzusu, sonra da fiziki qüsurluluq. Təsəvvür edin ki, indi şikəst qızın arzuları, onun şikəstliyi var. Bu, hər iki ölkənin, habelə "Eurovision" yarışmasının rəhbərliyinin yaratdığı eybəcərliyin nəticəsidir. Azərbaycanlılar artıq bilsin ki, "Eurovision" yarışması sənət, musiqi yarışması deyil, burada artıq siyasət və biznes faktoru var. Bunun üçün də mən o yarışmanı şəxsən boykot etmişəm".

Azərbaycanın "Eurovision" yarışmasının turlarında

iştirak etmiş gənc ifaçı Seid İsmayilzadə də yarışmada siyasət amillər olduğunu qeyd etdi: "Məndə olan məlumata görə, Ukrayna tərəfi açıqlanmış ki, Rusiya təmsilçisi Ukraynaya gəlmədən əvvəl vətəni ilə yarışmada iştirak etsin. Lakin Rusiya tərəfi bunun qanunlara zidd olduğunu bildirdi, qeyd edib ki, bütün təmsilçilər eyni səhnədə çıxış etməlidirlər. Bildiyim qədər

yarışmanın qanunlarında bu cür qadağa yoxdur. Bəlkə də yeni dəyişikliklər var. Hər halda yarışmanın qanunlarına əməl etmək lazımdır. Bildiyiniz kimi bizdə bu yarışma keçiriləndə ölkəmiz Ermənistan tərəfə qadağa qoymamışdı".

Xatırladaq ki, Ukraynada keçiriləcək "Eurovision - 2017" yarışmasının finalı mayın 13-də keçiriləcək.

□ **Xalidə GƏRAY**

ÖZƏL TİBBİ SAHƏDƏ 20 İLLİK TƏCRÜBƏ! Xəstəlikdən əzab çəkən insanlara Əsasən Kişilərə! Diqqət!!! Axırncı Şans!!!

Azərbaycanda və yaxud xaricdə diaqnozun təsdiqi və tam müalicəsi mümkün olmayıbsa, **doqtor VAİZ SƏMƏDOV** şəxsi tibbi metodikası ilə Sizin uğurlu və daha qarantili olaraq aşağıdakı xəstəliklərinizi müalicə və müalicə edə bilər.

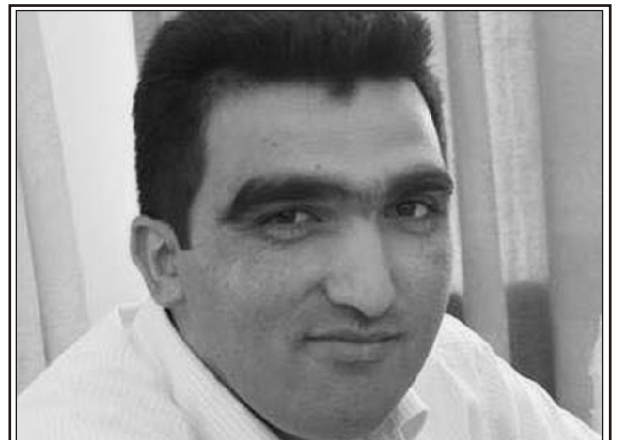
- * Diaqnozu bilinməyən ağır hallar;
- * Xərçəngə şübhəli olan prostat düyünlü adenomasi. Prostatitlər;
- * Cinsi zəiflikdən impotensiyadək, marağın və aktların azalması;
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Sidikdə və spermada qan;
- * Spermanın azalması, itməsi;
- * Kişi cinsi orqanının birdən əyilməsi, balacalması;
- * Oğlan uşaqlarında cinsi orqanların (penisin və xayaların) yaşa görə balaca olması;
- * Ailədə olan hormonal və infeksiya səbəbli sonsuzluq;
- * Tala-tala və hərtərəfli saçların tökülməsi;
- * Gecə-gündüz uşaq və böyüklərdə sidik aktların pozulmaları;
- * Baş-boyunda, onurğa-qılçaqlarda, qollar-ayaqlarda, qasıq-xayalarda ağrıları;
- * Psixo-nevroloji gərginlik, yuxusuzluq, qorxu, yaddaşın azalması və digər qərribə olan şikayətlər.
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar.

D-r V.Səmədovun əsas tibbi prinsipi - keyfiyyətli və təkrarsız müalicə aparmaq üçün xəstəliyin əsl və bütün səbəblərini aşkar etmək zəruridir.

Qəbula yazılmaq və ünvanı öyrənmək üçün saat 11-dən 23-ə dək, (050) 213-88-05 nömrəsinə, **d-r Vaiz Səmədova** zəng etmək olar. Qəbul növbə ilə hər gün saat 12-dən sonra başlayır.

Bassağlığı

Əks-Səda qəzeti redaksiyası və yayım xidmətinin əməkdaşları Bəxtiyar və Ramil Əhmədovlara ataları Şəmsəddin kişinin vəfatından kədərli olduğunu bildirir, dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakıda şirkət rəhbəri piyadamı öldürdü

Bakıda ağır yol qəzası baş verib. Lent.az xəbər verir ki, Yasamal rayonu ərazisində - "20 Yanvar" dairəsində "Cherry" markalı avtomobil yolu keçməyə çalışan piyadamı vurub. Bildirilir ki, piyada yolu keçməyə çalışıb və bu zaman sürətlə hərəkət edən minik avtomobili onu vuraraq kənara atıb. Piyada hadisə yerində keçinib.

Az sonra həmin şəxsin 1982-ci il təvəllüdü Razi Vəliyev olduğu məlum olub. O, "Akademi Group" şirkətinin rəhbəri imiş və srağagün İstanbula tərifi ilə Tbilisiyə, oradan isə avtobusla Bakıya gəlib. Faktla bağlı cinayət işi açılıb, araşdırma aparılır.

İndi valideynlərin ən böyük arzusu uşaqlarını xarici universitetlərdə oxutdurmaqdır. Çünki övladının gələcəyini qurmağın ən ideal yollarından biri ona səviyyəli ali təhsil verməkdir. Amma dövlət hesabına xaricdə ali təhsil almaq... variantı sıradan çıxdığı üçün insanlar öz hesabına bu məsələni həll etmək istəyirlər. Bəs mümkündürmü? Qiymətlər hansı həddədir? Övladınızın yolunu xaricə salmaq istəyirsinizsə, əlinizdə nə qədər kapital olmalıdır?

Milyonersizsə, burda oxuya bilərsiz...

Böyük Britaniyanın aparıcı investisiya şirkəti Skandia imkanı britaniyalılar arasında onların təhsil aldığı yer mövzusunda tədqiqat aparıb. Məqsəd hansı təhsil müəssisəsinin gələcəyini milyonçularını yetişdirdiyini öyrənmək olub.

Beləliklə, milyonlərin təhsil ocaqlarından biri olan London Universitetində (University of London) təxminən 120 min tələbə təhsil alır. Universitet bir çox şöbələrə ibarətdir və tərkibində 19 kollec və 10 ixtisaslaşmış tədqiqat institutunu birləşdirir. London Universitetinin məşhur məzunları arasında ABŞ-da milyardlar qazanmışdan qabaq London Universitetinin London School of Economics şöbəsində təhsil almış Corc Sorosu qeyd etmək olar.

Digər bir milyonçu, yazıçı Ken Follet də bu təhsil müəssisəsinin fəlsəfə fakültəsində oxuyub. Eləcə də, "The Rolling Stones"un solisti Mik Caqqeri qeyd etməliyik.

Məşhur ali məktəb britaniyalılardan başqa, xarici tələbələr də özünə cəlb edir ki, bu da onu Böyük Britaniyanın ən nüfuzlu universitetləri arasında liderə çevirir. Həm də London Universiteti ən varlı tələbələrin oxuduğu ali məktəblər arasında ikinci yerdədir.

Milyonçuların ikinci təhsil ocağı kimi Oksfordun (Oxford University) adını çəkirlər. Tələbələrin bu ali məktəbin hansı istiqamətini seçməsindən asılı olmayaraq, hər şey onlara uğur vəd edir. Hansı fəaliyyət sahəsinin seçilməsindən asılı olmayaraq, Oksford Universitetinin məzunlarının əksəriyyəti müvəffəqiyyət əldə edir.

Sübut olaraq onu qeyd edə bilərik ki, bu ali məktəbin məzunlarının 8%-i Britaniya milyonçularına çevrilib. Oksfordda bir çox məşhur siyasətçilər, yazıçılar, biznesmenlər, ictimai xadimlər təhsil alıb, onların arasında dahi mütəfəkkirlər, alimlər və iş adamları var. Aktyor Hyu Qrant isə 1979-cu ildə ingilis ədəbiyyatı üzrə təhsil almaq üçün aldığı qrant sayəsində Oksfordda oxumaq imkanı əldə etmişdir.

Bunlardan başqa, Oksfordun məzunları arasında ABŞ-ın keçmiş prezidenti Bill Klinton və milyarder Net Rotşild də var.

Sorğuda iştirak edən milyonçuların 5,5%-i məhz Kembric Universitetinin (Cambridge University) divarları arasında təhsil almışdır. Bütün sərvətini "Me and my girl" mütəzəllil sayəsində toplamış Stiven Frey də Kembric məzunlarındandır. Bundan əlavə, məhz bu təhsil müəssisəsindən 88 Nobel mükafatı laureatı çıxmışdır.

Sorğusu alınmış milyonçuların 4%-i vaxtilə Leeds Universitetinin (University of Leeds) bi-

Xarici universitetlərdə təhsil haqqı - bir evin qiymətini ödə, bir il təhsil al

Azərbaycan valideynləri üçün əlçatmaz təhsil haqları haqda faktlar...

triblər. "Dire Straits" rok-qrupun vokalisti, gitarası və mahnılarının müəllifi Mark Nopfler də bu universitetdə təhsil almışdır. Deyilənə görə, bu təhsil ocağında Britaniyanın ən kasıb tələbələri təhsil alır.

40 min nəfərin təhsil aldığı Mançester Universiteti (University of Manchester) 3,5% milyonçu üçün "mərhəmətli ana" (Alma mater) olmuşdur. Sent-Endryus Universiteti Şotlandiyanın ən qocaman ali məktəblərindən hesab olunur. O, Mançester Universiteti ilə beşinci yeri bölüşür.

Sorğuda iştirak edən milyonçuların 2,7%-i isə Birmingem Universitetində oxumuşdur. Onun məşhur məzunları arasında "Manchester United" futbol klubunun icraçı direktoru və Futbol Assosiasiyasının Direktorları Şurasının üzvü Devid Qilldir.

Bristol Universiteti (Bristol University) 2,3 %-lik milyonçu ilə fəxr edə bilər. Milyonçuların 2,3%-i - Edinburq Universiteti (University of Edinburgh), 2%-i isə Birmingemdəki Aston Universitetinin (Aston University) payına düşür.

Siyahılar tərtib edilir, amma tez-tez dəyişir...

Amma bir universitetdə milyonçuların oxuması onun ən yaxşı universitet olması anlamına gəlmir. Dünyanın ən yaxşı universitetləri ilə bağlı bir neçə siyahı var.

Çinin Şanxay Universitetinin Araşdırma Mərkəzi dünyanın ən yaxşı universitetlərinin ənənəvi illik siyahısını açıqlayıb. Fins.aj-ın xarici mətbuata istina-

dən məlumatına görə, 500 ali məktəbin yer aldığı siyahıda əsas yeri ABŞ və Avropa universitetləri tutur. Ən yaxşı 5 universitetdən 4-ü ABŞ-da yerləşir. Universitetlərin ilk 10-luğu belədir:

1. Harvard Universiteti (ABŞ)
2. Stenford Universiteti (ABŞ)
3. Massaçuset Texnologiya Universiteti (ABŞ)
4. Berkli Kaliforniya Universiteti (ABŞ)
5. Kembric Universiteti (Böyük Britaniya)
6. Priston Universiteti (ABŞ)
7. Kaliforniya Texnologiya Universiteti (ABŞ)
8. Kolumbiya Universiteti (ABŞ)
9. Çikaqo Universiteti (ABŞ)
10. Oksford Universiteti (Böyük Britaniya)

Qeyd edək ki, universitetlərin siyahısı 6 göstəriciyə əsasən tərtib edilib. Bura universitet məzunlarının və ya əməkdaşlarının Nobel və Fild mükafatı qazanmalarını, daha çox sitat götürülən əməkdaşların sayını, dərc olunan məqalələrin sayını və universitetin məzunlarının ölkə əhalisinə nəzərən sayı aiddir.

Qeyd edək ki, dünyanın ən yaxşı 500 universiteti arasında Azərbaycan universitetləri yoxdur. Yaxın ölkələrə gəlincə, siyahıda 86-cı yeri Lomonosov adına Moskva Dövlət Universiteti, 333-cü yeri Sankt-Peterburq Dövlət Universiteti, 424-cü yeri isə İstanbul Universiteti tutur.

Dollarlar "havada uçurur"

Bahalı universitetlərin siyahısı isə aşağı-yuxarı eynidir. Təhsil haqqı üzrə ən bahalı universitetlər reytingində ilk yeri nə Massaçuset Texnoloji Universiteti, nə Harvad, nə də Yel Universitetləri tutur.

Çikaqo Universiteti, \$ 57711

-Bu universitet 1890-cı ildə Baptist təhsil cəmiyyəti tərəfindən təsis olunmuşdu.

Universitetə ilk ən böyük ianə 1891-ci ildə Con Rokfeller tərəfindən olunmuşdu.

Universitetin laboratoriyasında ilk dəfə özünü təmin edən nüvə reaksiyası keçirilmişdir.

Ali təhsil müəssisəsinin məzunları arasında 87 Nobel mükafatı laureatları var.

Con Hopklns Universiteti, \$ 57820

Con Xopkins universiteti Baltimorda yerləşən özəl elmi tədqiqat mərkəzidir. Bu universitet 1876-cı ildə məşhur sahibkar Con Xopkinsin vəfatından sonra təsis olunmuşdu. Həmin sahibkar təhsil müəssisəsinin yaradılmasına 7 milyon dollar vəsiyyət etmişdi. 31 il ərzində bu universitet tibbi və mühəndislik işlərinə xərclər üzrə dünyada birinci yeri tutur.

Parsonun Yeni dizayn məktəbi, \$ 57910

Parsonun yeni dizayn məktəbi (Parsons The New School for Design) - Nyu-Yorkda özəl incəsənət və dizayn kollejidir. Bu təhsil müəssisəsinin əsası 1896-cı ildə impressionist rəssam Uilyam Merritom Çeyz tərəfindən qoyulmuşdu. Kollecün dəfələrlə adı dəyişmişdi:

Nyu-York incəsənət məktəbi, gözəl və tətbiqi incəsənət Nyu-York məktəbi. 1970-ci ildə bu kollec sosial tədqiqatlar üzrə Yeni məktəbin bir hissəsi olur.

Dartmut Kollec, \$57996
Dartmut Kollec Nyu-Hempşirdə yerləşən özəl universitetdir. Yeleazar Uilok 1796-cı ildə bu universiteti təsis etmişdi.

Dartmut Kollecinin məzunları arasında üç Nobel mükafatı laureatları var.

Klermont Makkeninin Kollec, \$58065

Klermont Makkeninin Kollec Kaliforniyada, Klermont şəhərində yerləşən özəl humanitar kollejidir. Bu təhsil müəssisəsi 1946-cı ildə yalnız kişi cinsindən olan tələbələr üçün nəzərdə tutularaq yaradılmışdır. 1976-cı ildən etibarən kollec qadın tələbələrini qəbul etməyə başlayır. 1981-ci ildə kollec Donald Makkenin (qəyümlər ittifaqının ba-

mişdi. Universitetin məzunları arasında 36 Nobel mükafatı laureatları var.

Sara Lourens Universiteti, \$61236

Sara Lourens kollec Nyu-York ştatında, Yonkersdə yerləşir. Əczaçılıq fabrikinin sahibi Uilyam van Duzer Lourens 1926-cı ildə universiteti təsis etmiş və onu öz həyat yoldaşı Saranın şərəfinə adlandırmışdı. Bu təhsil müəssisəsi öz yüksək akademik standartları ilə məşhurdur

Siyahıda digər universitetlər də var. Pensilvaniyada yerləşən Baknell Universiteti. Təhsil haqqı 38,134 dollar.

Oqayoda yerləşən Kanon Kollec. Təhsil haqqı 38,140 dollar.

Nyu-Yorkdakı Vassar Kollec. Burda təhsil almaq üçün 38,115 dollar xərcləməlisiniz.

Sar Lo Kollecində isə təhsil üçün siz 38,090 dollar ödəməli-

nisi olmuşdur) adını götürür.

Uels Universiteti, \$ 58502

Uels Universiteti Midlton şəhərində yerləşən özəl humanitar kollejidir. Təhsil müəssisəsi metodizminin banisi Con Ueslinin şərəfinə adlandırılmışdır. Universitet onun məzunlarının əksəriyyətinin elmlər namizədi dərəcəsinə almaqları ilə fəxr edə bilər.

Kolumbiya Universiteti, \$58742

Bu universitetinin bütöv adı Nyu-York-Sitidə Kolumbiya universitetidir. Lakin bu universiteti adətən Kolumbiya universiteti adlandırırlar. Bu universitet müharibədən öncə 1754-cü ildə Kra kollec kimi yaradılmışdır. 1784-cü ildə bu təhsil müəssisəsinin adı Kolumbiya universiteti olaraq dəyişdirilmişdi. Bu universitetin məzunları arasında 98 Nobel mükafatı laureatları və 29 dövlət başçıları var.

Harvi Mad Kollec \$58913

Harvi Mad Kollec 1955-ci ildə təsis olunmuş özəl humanitar elmlər kollejidir. Bu universitet Harvi Mad sahibkarının ailəsinin və dostlarının vəsaitləri sayəsində yaradılmışdır. Universitet Klermontda, Kaliforniyada yerləşir.

Nyu-York Universiteti, \$59337

Nyu-York Universiteti Nyu-York şəhərinin aşağı rayonu Manhettendə, Qrinviç-Villidə təsis olunmuş özəl tədqiqat mərkəzidir. 1831-ci ildə yaradılan bu universitet ilkin olaraq Nyu-York şəhərinin universiteti kimi adlandırılmışdı, lakin 1896-cı ildə rəsmi olaraq Nyu-York Universiteti adlandırıl-

siniz.

Lakin belə bahalı universitetlərdə maliyyə cəhətdən də güzəştlər edilir. Corc Vaşinqton Universitetində orta ödəniş 23,466 dollar təşkil edir. Universitet rəhbəri bildirir ki, gələcək zamanda universitetin təhsil haqqında azalmağa doğru dəyişiklik ediləcək.

Bir illik təhsil haqqı - bir evin qiyməti qədər...

Dediymiz kimi, siyahılar bir-birindən fərqlənir. Məsələn, bu ilin martında açılan bir siyahıda isə fərqli bir universitet liderliyi qoruyub.

Siyahının ilk pilləsində Çikaqo Universiteti qərarlaşıb. 1890-cı ildə neft maqnatı və xeyriyyəçi Con Rokfeller tərəfindən yaradılan universitetdə hazırda illik təhsil haqqı 57 min 711 dollar təşkil edir.

Çikaqo Universitetində təhsil alan tələbələrin 60 faizi universitet şəhərciyinin ərazisində yaşayır. Burda 38 tələbə yataqxanası var. Aspirant və magistrın qalması üçün şəhərcikdə 28 bina ayrılıb. Şəhərcik ərazisində "Renold's Club" adlanan tələbə mərkəzi, muzeylər, teatrlar, restoranlar, ticarət və əyləncə mərkəzləri, idman kompleksləri, bağlar, parklar yerləşir.

Yeri gəlmişkən, universitetin 85 məzunu Nobel mükafatına layiq görülüb.

Siyahıda ikinci pillədə isə ABŞ-ın Corc Vaşinqton Universiteti qərarlaşıb. 1853-cü ildə təsis olunmuş universitetdə illik təhsil haqqı 39 min 240 dollar təşkil edir.

MUSAVAT

Son səhifə

N 61 (6675) 27 mart 2017

103 yaşlı kişi bədənində tatuировka vurdurub rekordlar kitabına düşəcək

103 yaşlı britaniyalı dünyanın tatuировkaları ən yaşlı sakini olmağa söz verir. Lenta.ru saytı xəbər verir ki, Cek Reynolds adlı kişi "Good Morning Britain" adlı televiziya şousunda viski içib və deyib ki, tatuировka vurdurmağa hazırlaşır. Britaniyalı bununla da dünyanın tatuировkaları vurduğunu ən yaşlı sakini kimi Ginnesin Rekordlar Kitabına düşməyə hazırlaşır. O, hətta iddia edib ki, diqqət çəkmək üçün tatuировkanı bədəninin ən intim bölgəsinə vurducaq. Verilişin aparıcısı C.Reynoldsdan "cəmiyyətin sizi dəli kimi qəbul edəcəyindən çəkinməyiniz ki?" - deyib, soruşub. O da cavabında onsuz da çoxdan bəri ağlının özündə olmadığını deyib. Verilişin əməkdaşları isə bildirib ki, yaşlı kişinin necə tatuировka vurduğunu, Ginnesin Rekordlar Kitabına necə düşəcəyini izləyəcəklər. Buna qədər də yaşlı insanların dəfələri Ginnesin Rekordlar Kitabına düşməsi halları qeydə alınıb. Onlar ən qəribə, ağlasığmaz cəhdlər edərək buna nail olublar. 2015-ci ilin noyabrında Çində 18 min təqaüdcü eyni formada, qırmızı rəngli kostyum geyinərək, Little Apple mahnısının sədaları altında addımlamaqla kitaba düşüblər.

Maşından narazı qaldı, avtosalonu dağıtdı

Peşində narazı müştəri aqressiv hərəkət edib. Aldığı maşının keyfiyyətindən narazı qalan kişi avtosalona hücum edib. Elə narazı qaldığı maşını salonun içinə sürən, onun bütün şüşələrini dağıdan, içəridəki əşyalara zərər verən kişinin ürəyi bununla da soyumayıb. O deyib ki, daha öncə maşının keyfiyyətindən razı qalmadığı üçün avtosalonu məhkəməyə verib. Amma avtosalonun işçiləri onun həyat yoldaşını təhdid etdiyi üçün şikayətini geri götürüb. Bu hadisə ona pis təsir etdiyi üçün

çinli kişi intiqamını almağa çalışıb. Baş vermiş hadisə nəticəsində heç kimə xətdər dəyməyib. Polis baş vermiş insidentin araşdırılmasına başlayıb.

Yuxuda yemək gördü, öz qolunu yedi...

Çinin Çječzyan adlı bölgəsində yaşayan kişi yuxusunda ləziz bir yemək gördüyü üçün özünə xətdər yetirib. Belə ki, yuxusuna dadlı donuz ayağı girən çinli özünü saxlaya bilmədiyi üçün qolunu şiddətlə dişləyib. Qonaq qaldığı qohumu isə səsə ayılıb və qohumunun öz qolunu necə qanatdığını görüb, dərhal onu həkimə aparıb. Bu barədə lenta.ru saytı "South China Morning Post"ə istinadən xəbər verir. Həkim isə bildirib ki, xətdə qolunun dərisini qoparıb, nəticədə isə güclü qanaxma başlandı. Evində qonaq qaldığı xalası qızı isə əvvəlcə onun intihar etməsindən şübhələnib. Amma kişi həm polislərə, həm də həkimlərə bunun belə olmadığını deyib və yuxusundan danışdı. O, hətta lunatiklikdən (yuxuda görmə) əziyyət çəkdiyini vurğulayıb. Yerli media onun kimliyini, yaşını, eləcə də yarasının nə dərəcədə dərin olduğunu yazmayıb.

Çinli qadının qarnından göbələk çıxdı

Çinin İu şəhərində yaşayan qadının mədəsində yaranan göbələyə görə ağır əməliyyat keçiriblər. Bu barədə lenta.ru saytı "Daily Mirror"ə istinadən xəbər verir. 50 yaşlı qadın həkimlərə mədəsindəki ağrılara görə müraciət edib. Həkimlər endoskopun köməyi ilə onun mədəsinə baxış keçiriblər. Məlum olub ki, onun mədəsində böyü-yön göbələklər var. Ən böyük nümunənin isə uzunluğu 7 santimetrə çatır. Qadını dərhal əməliyyat ediblər. Çin KİV-ləri yazıblar ki, baş vermiş hadisəyə qadının qurudulmuş və duzlu göbələk yeməsi səbəb olub. Gigiyenik normalara riayət olunmadan hazırlanan göbələk qadının mədəsində problem yaradıb. 2016-cı ildə Hindistanın Qurdaspur şəhərində də cərrahlar bir kişinin mədəsindən 40 bıçaq çıxarmışdılar.

QOÇ - Bütün qərarları yalnız özünüz verin. Tam bələd olmadığınız və ya şübhə ilə yanaşdığınız adamların məsləhətlərinə əhəmiyyət verməyin. Ulduzlar varlanacağınızdan xəbər verir.

BUGA - Təzadlı vaxtdır. Proseslərin inkişafı gah müsbət, gah da mənfi istiqamətdə cərəyan edə bilər. Belə məqamlarda hadisələrə obyektiv qiymət verməlisiniz. Vaxt tapıb ziyarətgahlara da gedin.

ƏKİZLƏR - Bu mürəkkəb təqvimdə bədəninizdə ciddi artım olacağı labüddür. Boş məsrəflərə xərc çəkməkdənsə bir az qənaətcil olun. Yaxın dostlarınıza və qohumlarınıza qarşı unutqan olmayın.

XƏRÇƏNG - Bürcünüz üçün əlamətdar təqvimdir. Ələlxüsus da fəaliyyətlə bağlı proseslərdə vəziyyət xeyrinizə dəyişəcək. Atacağınız hər bir addımı daha çox özünüz müəyyənləşdirməyə çalışın.

ŞİR - Olduqca məhsuldar ərafədir. Məhz bu amili nəzərə alıb qarşınıza qoyduğunuz planların icrasında aktivliyi əldən verməməlisiniz. Axşam maraqlı görüşlərdə iştirakınız mümkündür.

QIZ - Səhər saatlarında ovqatınızı qoruya bilsəniz, axşama qədər heç bir narahatçılıq keçirməyəcəksiniz. Ulduzlar dostlarınızla birgə olmağınızın əhəmiyyətindən xəbər verir.

TƏRƏZİ - Neçə müddətdən bəri daxili sıxıntılarınıza səbəb olan bəzi problemlərin həllinə işıq düşəcək. Özünüzdən əvvəl gələn bürcülərlə müqayisədə ümumi ovqatınız daha qənaətbəxş olacaq.

ƏQRƏB - Qarşınızda duran sürprizlərdən istifadə edə bilsəniz, uğurlarınız xeyli artacaq. Daxili gərginliyiniz də aradan qalxmalıdır. Hər bir situasiyaya obyektiv qiymət verməyə çalışın.

OXATAN - Bu gün mütləq əzmkarlığınızı artırmalı, dinclik bilməməlisiniz. Ailə-sevgi məsələlərində təşəbbüskarlığı ələ alın. Bunun nə dərəcədə səmərəli olduğunu yaxın vaxtlarda mütləq görəcəksiniz.

OĞLAQ - Daha çox səhhətinizin qayğısına qalın. Bu səbəbdən də işlə bağlı müəyyən passivliyiniz nəzərə çarpacaq. Ciddi məbləğdə pul xərcləməkdən, uzaq yola çıxmaqdan vaz keçin.

SUTÖKƏN - Hazırkı gərginliyinizi dəf etmək üçün ürəyinizə yaxın olan dost-tanışlarınızla təmas qurun. Bu arada bəxtiniz daha çox ailə-sevgi münasibətlərində gətirəcək. Pulsuzluqdan şikayətlənməyin.

BALİQLAR - Yalnız nahar ərafəsində müəyyən mübahisələrə cəlb oluna bilərsiniz. Qalan saatlarda iştirakçısı olduğunuz bütün proseslər əhval-ruhiyyəyinizin yüksəlişinə xidmət edəcək.

Qoroskop
(27 mart) **Səbuhi Rəhimli**

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

19 yerlik avtobusda 70 uşaq daşdığı üçün həbs olundu

Çinin Nanyan şəhərindəki Xenan bölgəsində 19 yeri olan mikroavtobusa 70-dən artıq uşaq yerləşdirən sürücü həbs olunub. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, polisler avtobusun yan şüşəsindən sürücünün yanında sıxışmış qalan uşaqları görüblər. Maşın saxlananda isə onun içindən bağcının tərbiyəçisi və 74 uşaq çıxıb. Sükan arxasında 27 yaşlı sürücü oturubmuş və onun məktəb avtobusunu idarə etmək üçün icazəsi yox imiş. Araşdırmalar zamanı aydın olub ki, mikroavtobus uşaq bağçasına aid olsa da, onun uşaqları daşımaq üçün icazəsi olmayıb. Sürücü təhlükəli idarəetməyə görə saxlanılıb.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zahid SƏFƏROĞLU
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.